

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 29.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-

Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, február 8.

A helyzet változatlan.

Budapest, február 7. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik:

A helyzet mindentűt változatlan. Hőfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Heves tüzérségi harcok nyugaton.

Berlin, február 7. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A labasse-i csatorna és Arras között, valamint a Sommetól délre heves tüzérségi harcok. Lens városára az ellenség utóbbi napokban ismét élénken tüzelt. Az Argonnokban a franciák a kettőszázhuszonötös (La fille morte) magaslattól északkeletre robbantottak és megmészárolták a robbantási tölcéért, de ellentámadásunkkal azonnal elűztük őket onnan.

Keleti hadszíntér:

Az oroszok sikertelenül támadták meg a Szecara keleti partján a baranowici-ljahowitschi vasut mentén a február hatodikára virradó éjjel tőlük elfoglalt orosz tábori őrszallást. Az ellenség érzékeny veszteségek mellett visszavonulni volt kénytelen. Vidsytól délnyugatra egy orosz repülőgép, amelynek vezetője eltévedt, kezünkre került.

Balkán hadszíntér:

Nincs újsg. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Ellenséges hadihajók bombázzák a Dardanellákat.

Konstantinápoly. A főhadiszállás közli február 6-án:

Irak-front: Nincs változás.

Kaukázusi-front: Ellenséges támadásokat különböző szakaszokon levő állásaink ellen visszavertünk.

Dardanelai-front: Kronhaus hadnagy által vezetett repülőgépünk üldözőbe vett egy angol kétfedelűt és lőtt rá, úgy, hogy az utóbbi Imbros és Kaba-Tepe között a tengerbe zuhant. Két cirkáló Tekeburnu és Sedil-Bahr környéke ellen tüzelést tartott fenn, de anatóliai ütegeink ellentüze következtében harminc lövés leadása után visszavonult. Február 3-ikán két ellenséges hadihajó a Csandarlı-öböltől délre és északra a Bergama szakaszon levő két parti helységekre negyven lövést adott le, anélkül, hogy kárt tett volna.

A lisztcsempész büntetése.

Arad, február 7.

Két hónapi elzárás és szokatlanul nagy összegű, de a bűn által szerzett haszonnal jóval alacsonyabb pénzbírság: meglehetősen enyhe ítélet volt arra az üzérkedésre, amellyel Spitéler Rudolf aradi pékmester negyven, vagy nyolcvan vagon lisztet csempészett Aradról. A mint hogy egyebekben nem voltunk teljesen berendezkedve a háboru szülte vétségek és jogtalan vagyonszerzés szándékai ellen, erre se készült el az igazi, kellő igazság-osztással és kellő elrettentő erővel lesújtó paragrafus. Mert ha súlyosabb büntetés éri, aki egyesek érdekei ellen jogtalanul vét, — akkor szinte csudálatos, hogy az, aki a háboru érdekeit keresztezi a magagörbe utjainál, egyszerű kihágást követ el.

A háborunak pedig kétségtelen érdeke, hogy a közellátás meg ne akadjon, hogy a drágítás mesterséges eszközökkel ne fokoztassék. Az, hogy Spitéler, mint pék sokkal több liszt-hezjuthatott, mint a mennyi a kemencében öt év alatt kenyérré süthetett volna, hogy a lisztet egyáltalán nem sütésre használta, hanem máshova csempészte, természetesen a maximális áron jóval felül, nemcsak a lisztnek arányos és megfelelő szétosztását akadályozta meg, hanem egyformán drágította a lisztet itt és azokon a vidékeken, a melyekkel „összeköttetései” voltak. Egyszerű üzletnek nem tekinthette ezt a módszert; először, mert nem volt üzletember, másodsor, mert hamis jogcímen szerezte a lisztet és harmadsor, mert bűnös és megtévesztő volt az a mód, ahogy a szállítási igazolványokat megszerezte. Ha a vagyonszerzésnek ez a módja ügyességet és zsenialitást jelent, akkor az ilyen zsenialitást elzárással és a maximális büntetésekkel kell sújtani, mielőtt iskolát csinál.

Amikor a mindennapos kenyeret kimérve, igazolás mellett és hatósági ellenőrzés alatt eszük, akkor érezzük igazán a súlyos voltát annak a bűnnek, amely ép a mindennapi kenyérhez való liszt csempészésével és aránytalan drágításával igyekezett hasznot szerezni. Bűn volt ez az itthoniakkal szemben és még nagyobb bűn az inséges vidékekkel szemben, a hol bizonyára a legnagyobb szorultság terhe alatt fizették vissza azo-

kat a liszt-árakat, amelyeket már Spitéler magasan a maximumon felül szedett és amelyeket még jobban megdrágítottak azok, akiknek kezére az innét kiszaladt lisztet juttatta.

A lisztcsempészés bűne bizonyára nem nálunk merült föl először, — de kétségtelen, hogy az ellen új törvényt kell csinálni. Könyörtelenül kell ezt is irtani és égetni, mint minden olyan szennyet és tekélyt, amelyet a háboru irt ki és amelyek miatt a tömegek szenvednek. Ha a kiszabott büntetést a közfelháborodás is megtoldja: vajjon elég erős lesz-e ez a megtorlás arra, hogy Spitélernek követőit elriassza, megfélemlítse? . . .

Aligha, — ha csak az alkalmat el nem veszik előlük. Es itt meg kell mondani — bár Spitélernek bűnét ez semmivel se menti, még kevésbé enyhíti — hibáztatni való az a kellő ellenőrzés nélküli, felületes, minden hozzáértés hijával folytatott rendszer, a mely a városházán a liszt-szállítási igazolványok kiadása, körül uralkodott. A mikor már szélteben-hosszában tudták, hogy Spitéler, a ki pék, a kinek tehát csak sütésre lett volna szabad a lisztet fölhasználni, egyremásra szállította kifelé a lisztet, — akkor a városházán még mindig zavartalanul kaphatta ehhez a szállítási igazolványokat. Ez önkéntelenül azt a kérdést veti föl, hát a városháza nincs Aradon, vagy pedig annyira be van falazva, hogy nem látni onnét a város többi része, a közönség közé?

A lisztcsempészést a lisztkészletek országos lefoglalása most már lehetlenné tette, — de még maradtak a közlelmezésnek egyéb kérdései, a melyek a hatóság ellenőrzésére vannak utalva és a melyekben a Spitéler-eset után a legélesebb és leggondosabb eljárásra van szükség. A Spitéler elítélésében van egy csekély elégtétele a megsértett jogrendnek, de bármilyen kívánatos és sürgős volt, hogy végre rajtaüssenek, bizonyára szükségesebb és hasznosabb lett volna, ha a lisztcsempészést az elején, vagy legalább a féluton megtudták volna állítani.

Bonyodalmak a tíz milliós hagyaték körül.

(Kraill Irma eltűnt végrendelete. — Az örökségből kizárt negyedik férj.)

— Távirati tudósítás. —

Budapest, február 7.

A múlt hét elején hunyt el Budapesten a főváros egyik legérdekesebb idős uriaszonya, Kraill Irma. Mint arról a lapok is megemlékeztek, Kraill Irma egy budapesti iparos leánya volt, a ki telekapitulációk révén nagy vagyona tett szert. A dúsgazdag nő első férjétől elválva, a színpadra lépett a később ismét férjhez ment egy elszegényedett mágnáshoz. Második férje elhunyt után Beresényi Bélának, a Nemzeti színház hírneves szerelmes színésznének lett felesége. Nagy házat vezetett a estélyei, a melyekre kétszer-háromszor egy szezonban nyitak meg szalonjának ajtajai, a legfényesebbek, legelegánsabbak, legluxuriózsabbak voltak a fővárosban. Ismerték még Kraill Irmat fővárosszerte remek ékszereiről. A különben rendkívül, a szigorúig takarékos nő nagy szenvedéllyel gyűjtötte az ékszereket, a mikor szokása szerint egy-egy premieren megjelent, minden látó feléje irányult. Nem annyira sokáig megőrizte, de végül mégis hervadozó szépsége vonzotta az érdeklődést, mint mesés ékszerei.

Beresényi Béla, harmadik férje tizenöt év előtt hunyt el, Kraill Irma azonban — negyedszer is férjhez ment. Ezuttal 55 éves korában egy nála harminc évvel fiatalabb osztrák főnemeshez, Strallendorf Brunó báróhoz.

Nem kis szenzációt keltett azonban, amikor Kraill Irma végrendeletét felbontották, s abból kiderült, hogy a multimilliomos nő minden vagyonát — körülbelül tíz milliót — jótékony s kulturális célra hagyta. A kilenc év előtt kelt végrendelet — amelyet Kraill Irma sajátkezűleg írt s amely hitelesítve volt ugyan, de tanúk nem szerepeltek rajta — a férjnek alig havi 100 korona értékű járadékot hagyott, benne Kraill Irma oldalági rokonairól meg sem emlékezett, de, borra valónak is alig nevezhető hagyományt juttatott csak régi, nőeselédeknek, komornáinak, és komoranyikának is.

Már a végrendelet felbontásakor is nyilván

való volt, hogy a férj, Strallendorf báró, — aki most mint hadnagy szolgál egy tüzérezredben, amelynek egyik osztálya jelenleg Aradon tartózkodik — nem nyugszik meg annak intézkedésében. Maga a báró ugyan nem nyilatkozott erről, de ujabban olyan bonyodalmak támadtak, amelyek kétségessé teszik, hogy a szenzációs végrendelet egyáltalán érvényes-e, nincs-e valamelyik bank safe-depositjában egy újabb végrendelet, amelyben Kraill Irma férjéről is gondoskodik?

Ezek a bonyodalmak hosszan húzódnak per tárgyává teszik a milliós vagyont és az est kulturális céloknak juttató szenzációs végrendeletet.

Ez idő szerint, mint első és leg sürgetőbb teendő, a hagyaték leltározása folyik, amivel csak napok múltán készülhetnek el Rupp közjegyző és Zsinkó István hagyaték referens. Az eddigi megállapítás szerint az elhaltak három háza volt a József-köruton, kettő a Pál-utóban, kétezer holdas birtoka Czibakházán, műtörténelmi és művészeti értékkel bíró lakásberendezése s rendkívülien nagyértékű ékszere és készpénze, amelyet azonban nem tartott lakásán, hanem különböző bankok safe-depositéi őrizetére bízott. Mivel a leltétekről csak hiányos jegyzék, illetve feljegyzés van, a leltározó bizottság körlevél intézett valamennyi bankhoz és pénzügyintézethez, amelyekről az esetleges leltétek kiadatását kéri. Csak a megkeresések elintézése után lehet majd pontosan és számszerűen megállapítani a hagyaték teljes értékét.

De rendkívülien fontos a safe-depositok feltárása a hagyaték további sorsát illetőleg is. Számos jel arra vall, hogy a Rupp közjegyző őrizetében volt a kilenc esztendővel ezelőtt kelt, immár kihirdetett végrendeletnél későbbi keletű s más rendelkezéseket tartalmazó végrendelet van valamelyik bank pánccsokrényében őrizetében.

Valószínűvé teszi ezt az elhaltak utolsó

szava is, amelyet férjéhez intézett, akinek kijelentette:

— Te rólad életfogytiglan bőségesen gondoskodtam, a safe-ban . . .

A haldokló nő azonban már nem tudta befejezni a mondatot s így csak szorgos kutatás derítheti ki, vajjon mit értetett az alatt, hogy a „safe”-ben gondoskodott férjéről. Legvalószínűbb, hogy valamely budapesti bank pánccsokrényében új végrendelet fekszik.

Ugyanezek, több ízben ígért hagyatéki gondoskodást a szolgaszemélyzetnek is, amely már esztendőken át nem szolgáltatotta be rendkívül fukar uróknak a libéria-számlát s az apróbb kiadások jegyzékét.

Az elhaltak családi és anyagi viszonyait ismerők teljesen érthetetlennek is találják a hozzátartozók kisemmizését tartalmazó végrendeletet, amelyet csak valami pillanatnyi felindulás hatása alatt adhatott ki kezéből a báróné. A nagy körülményesség ellenére ugyanis, a mely közötté és negyedik férje között volt, a legnemesebb viszony volt közöttük. Strallendorf báró sohasem részesedett felesége vagyonából, még annyi jövedelme sem volt a vagyonból, amennyi őt az ingatlanok kezelése révén munkája után megilletett volna. A háború kitörésekor önként bevonult s kizárólag hadnagyi fizetéséből élt, sőt amikor betegesen Debrecenbe került s felesége ott meglátogatta — a férj fizette sajátjából felesége ott tartózkodásának költségeit is. A fukar bárónét ez végtelenül boldoggá is tette s nem győzte hangoztatni férje gavallérságát.

A férj, aki holnap a harctérre utazik vissza, egyelőre akkor sem támadja meg perrel a végrendeletet, ha későbbi keletű rendelkezés nem is akadna a bankok őrizetében. Szinte bizonyos azonban, hogy ebben az esetben az általános örökös, a kincstár, méltányosan fogja kielégíteni a férj igényeit s a közös szerzőmónyból őt megillető részt kintalja. Máris folyólag megbeszélések, amelyeknek célja, hogy a hagyatéki tárgyalás gyors és sima lebonyolítását s a hagyaték mielőbbi átadását lehetővé tegyék. Egyelőre 30.000 koronás évi járadékot ajánlottak fel a férjnek, akinek megbízottja azonban csak a hagyatéki leltározás befejezése után fog kötelezően nyilatkozni az ajánlatra vonatkozóan.

Prolog.

Kereszt vasárnapi hangvesenyén elmondta: Urbányi Ilonka.

Jó estét! Hát ily kis tapsot kapok?
No látszik, hogy csak a „prolog” vagyok/
Kit mindenki un, senki sem szível,
De kezdeni csak kell valamivel.
S azért, hogy e szerep reám jutott
Nem adtam én — haragjukra okot.
No de van rá enyhítő balzsamom,
Mégisugom, hogy — rövid leszek nagyon,
Hiszen aki most, itt előttük áll:
A rövid élű, boldog Carneval.
Boldog! kérdőn hány szem tekint reám,
Boldog! no ugye, hogy eljárt a szám.
Ki boldog most?! . . . Sötét az est, a regg,
Mindenfelé csak gyász-felhő lebeg.
Máskor ha jöttem napsugaron át,
Elkértem titkon Amor kis nyilát,
S karomra véve, röpült száz fele; —
Ifju, leány, ábrándos szivibe.
S midőn a hajnal rózsás pirja kél,
Megálltam a jó-kedv Tündérinél
S amíg köröttem száz madár dalolt,
Elhoztam mind, ami rózsája volt,
Hogy este, ha a csillár-fény kigyul,
Itt hintsem el vigan, gondatlanul.

. . . Hü társaimból, egy sines most velem,
— Ez a kis erszény, minden fegyverem.
S előttem most csak egy szent cél lebeg.
Hogy teljen egyre s teljen újra meg,
Hogy azt a sok, mérhetlen bánatot,
Mely annyi szivben száz sebet hagyott;
A sok gyászt, mely zord felhőként tolul;
A sok könyvet, mely egyre, egyre hull;
A sok sóhajt, mely száll vigasztalan;
A sok nyomort, melynek száz ajka van
Enyhítsük! S ki csak pár fillért ad is,
Önként lehull egy, egy szuró tövis,
S új élet nő, a régi seb helyén —
— Ezért jöttem . . . Csak ezt kérem ma én.

S ha majd ez a sok felhő elvonult,
Ha glóriásan ránk tekint a mult;
Ha majd derű lesz újra mindenütt,
Ha majd új élet boldog napja süt —
— Majd eljövök még! Ugy, mint egykoron,
Ide, hová a szivem vágya von,
. . . Akkor aztán majd lesznek vig napok,
. . . Akkor aztán, majd tapsot s kapok,
Akkor aztán, a ki előttük áll,
Az lesz, ki volt: — a boldog Carneval.

DALNOKI LAJOS.

Az Aradi Első Takarékpénztár jubiláris közgyűlése.

— Hetvenötödik évi közgyűlés. — A vidék legnagyobb pénzügyintézetének ünnepe. — Elismerés Ottenberg Tivadar vezérigazgatónak. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 7.

Kiemelkedően ünnepies hangulatban, a részvényesek szokatlanul nagy számának jelenlétében folyt le tegnap délelőtt tíz órakor az Aradi Első Takarékpénztár jubiláris közgyűlése, az intézet megalapítása óta a hetvenötödik. Meleg és bensőségteljes ünnepeltetésben részesítették ez alkalommal a hálás részvényesek az intézet vezetőit, elsősorban Ottenberg Tivadar udvari tanácsos, vezérigazgatót, akinek szakadatlan és önfeláldozó munkásságának köszönhető az intézet hallatlan fellendülése és virágzása. A közgyűlés lefolyása végig a nagy és mindenkor kiváló intézet jubileumához méltó, ünnepélyes volt.

Az ünnepi közgyűlést pontban délelőtt tíz órakor Ottrubay Károly nyug. kuriai bíró, elnöki igazgató nyitotta meg üdvözölve a megjelent részvényeseket a konstatálva, hogy a közgyűlést annak megtartása előtt 15 nappal az aradi lapokban szabályszerűen meghirdették, 179 részvényes 2588 részvényt tett letétbe, megjelent 85 részvényes, akik 965 szavazatot képviselnek s így a közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére Szirmai Károly intézeti főkönyvelőt, annak hitelesítésére Fábry Sándor dr. és Lakatos Ottó dr. részvényeseket kéri fel.

Hetvenöt év.

— Mielőtt a napirendre kitérték tárgysorozatra áttérnénk, — folytatta az elnök — kötelességemnek tartom a részvényes urak figyelmét felhívni arra, hogy az Aradi Első Takarékpénztár most tölti be fennállásának 75-ik évét és noha a világháború gondolai és megpróbáltatásai az ünnepi hangokat és érzéseket erősen tompítják, mégsem térhetek ki az elől, hogy ezen határkőnél megállva, rövid visszatekintést vessék intézetünk 75 éves múltjára. Oly időszak ez, amire hazánk pénzügyintézetei közül még csak egy, a Pestii Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület tekinthet vissza és ez a háromnegyed század egyenlő a magyar pénzügyintézeti élet fennállásának időtartamával. Gondos előrelátás és a részvényes urak állandó támogatása folytán az Aradi Első Takarékpénztár saját nagy tőkeereje tekintetében hazánk összes vidéki pénzügyintézetei közt első helyen áll és azok módját fogják nyújtani arra, hogy gazdasági hivatásának úgy mint a múltban, a jövőben még fokozottabb mértékben megfelelhessen. Takarékpénztárunk múlt évi tevékenységére vonatkozólag nem szándékosom részletekbe bocsátkozni, minthogy az előterjesztendő jelentések és származások esirányban kellő tájékoztatást nyújtanak, azonban mégis röviden rá kell mutatnom két örvendetes tényre, még pedig a betétálladéknak rohamos emelkedésére, mely az előző évhez képest 4 millió 700 ezer korona szaporodást tüntet fel, nemkülönben azon nagy sikerre, melyet intézetünk főleg a harmadik magyar hadikölcsön kibocsátása alkalmával elért. Intézetünknel mindhárom hadikölcsönre összesen kb. 20 millió korona jegyzetett, mely jegyzéshez az intézet másfél millió koronával járult hozzá, ez által is eleget téve hazafias kötelességének.

Teljes megelégedéssel állapíthatom meg, hogy intézetünk a második háborús esztendő alatt a

felmerült nagy akadályok és nehézségek ellenére olyan üzleti eredményt ért el, amely a t. részvényes urak várakozásának teljes mértékben meg fog felelni és lehetővé teszi, hogy a lefolyt évre vonatkozó osztalék 100 koronában állapíttassék meg és különféle tartalékolások mellett az intézet 75 éves fennállására való tekintettel még 10.000 korona jótékony célra adassék. Szomorú kötelességet teljesíték, midőn azon veszteségekről emlékezem meg, melyek az intézetet a lefolyt esztendőben Sarló Domokos ur, két évtizeden át volt ügybuzgó elnökönk, továbbá Hermann Gyula és Wallfisch Árpád urak váltóbíráli bizottsági tagjaink, valamint Jellinek Henrik dr. Gábor Károly és Varjassy Árpád urak, igazgató-választmányi tagjaik elhunytával érte és indítványozom, hogy a közgyűlés ezen veszteségek felett őszinte részvétének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.

Ezeknek előrebocsátása után felkérem Ottenberg Tivadar vezérigazgató urat a tárgysorozatot előterjesztésére.

Az igazgatóság jelentése.

Ezután Ottenberg Tivadar vezérigazgató a következő jelentést terjesztette elő:

— Tisztelt közgyűlés! A lefolyt 1915-iki esztendőben intézetünk működésének hetvenötödik évét zárta le. Súlyos és komoly időkben értünk intézetünk eme utolsó esztendőjéhez. A világ legnagyobb nemzetközi ördöklő háborúban állnak egymással szemben és az a háború erőforrása erővel dúl a csatamezőkön és a gazdasági téren. Ez a háború immár nemcsak a végleges győzelem minden biztosítékát szerezte meg számunkra, de annak zűrzártja, hogy a bekövetkezendő békében az ország hatalmas gazdasági fejlődéshez, anyagi fellendüléshez és kulturális nagyvirágához fűződő várakozások teljesítésébe fognak menni. Amidőn minden figyelmünket a világesemények lekövetik, el kell tekintenünk attól, hogy intézetünk hetvenötévesztendő múltjára részletesen visszatekinthetünk. E hosszú idő alatt intézetünk mindenkor hűven és a közérdek javára töltötte be hivatását és teljes erővel igyekezett városunk és a vele kapcsolatos nagy vidék gazdasági fejlődését, erőforrásait előmozdítani. Ez a jelen nehéz viszonyai között is intézetünk mindenben megfelelt ama feladatoknak, amelyeket a háború elője tüntet, különösen a hadviselés anyagi erőforrásainak szaporítása és az egyes gazdasági szükségletek érdekében a körülmények által megkívánt hathatósabb védelme, igények gondos kielégítése tekintetében. Gazdasági életünk az elmúlt évben természetesen teljesen a háborús viszonyok hatása alatt állott. Amíg egyfelől hazánk a háború megpróbáltatásaival szemben kellő allentállást tanúsított, a múlt év folyamán kibocsátott második és harmadik hadikölcsön páratlan sikere az országunk hatalmas, minden várakozáson felül megnyilatkozott pénzügyi erejéről és komoly, nemzeti öntudatáról tett tanúságot. Intézetünk mindkét hadikölcsön kibocsátása alkalmával a legnagyobb odaadással, a hazafias kötelesség tudatától áthatva működött közre a nagy cél érdekében, és ennek tényleges eredménye különösen a harmadik hadikölcsönnél nyilatkozott meg, mely alkalommal intézetünknel, beleértve a saját

fél millió koronára rugó kisebb jegyzést, tizenegy és fél millió korona jegyzés történt.

A pénzügyi viszonyok az elmúlt évben sonnyiban alakultak kedvezően, amennyiben nagy pénzhőség uralkozott, amely az év utolsó hónapjaiban érte el csúcspontját. Kétségtelen azonban, hogy ez a pénzhőség átmeneti természetűnek tekinthető; normális viszonyok helyreállásával a heverő tőkék újabb elhelyezést fognak keresni és a vállalkozási kedv és üzleti tevékenység várható fellendülésével a hitelforrásokkal szemben is előnyösebb viszonyok fognak jelentkezni.

A múlt évi termés eredménye az országban és Arad vidékén is átlag kedvező volt, azonban magánurak mellett volt értékesíthető. A kereskedelem és ipar helyzete nagyban szintén kedvező. Városunkban és vidékén az elmúlt évben szűkös pénzügyi helyzet nem fordult elő.

Gazdasági jelenségeink méltatásánál nem hagyhatunk megemlíteni nélkül valót azokat a külföldi pénzügyi körökkel szemben történt kedvezőtlen alakulásait. Ez kétségtelenül a háborúval áll szoros kapcsolatban és első sorban kivételünk lényeges csökkentésének tudható be, megnevezéssel utalhatunk azonban arra, hogy a jelenleg fennálló abnormális állapot megszüntetése és pénzügyi körök védelmének biztosítása érdekében az irányadó körök a szükséges intézkedéseket megtették.

Ami intézetünk elmúlt évi üzleti tevékenységét illeti, az a nehéz viszonyok közt lényegében megmaradt azon keretek között, amelyeket hivatása és alapfeladatának működési köre részben kijelölték. Sem hadiállásunk finanszírozásában, sem pedig konjunktúrális helyzetekben az Aradi Első részt nem vett, nem, hogy háborús nyereségről az intézetnél egyáltalában nem lehet szó.

A takarékpénztárak álladéka az előző évhez képest eddig soha nem tapasztalt nagy emelkedést tüntet fel. Az 1914. év végén mutatkozó álladékhöz képest a takarékpénztári könyvecskőkre és folyóeszközök elhelyezett betéteink országos 4.700.000 koronával növekedett.

A váltólezárási tételben a lefolyt évben csak korlátozott tevékenységet fejtett ki az intézet. A váltótárolás az előző évhez képest 1 millió 800 ezer koronával csökkent és 29 millió 400 ezer korona álladékot tüntet fel.

A nyereség felosztása.

— Összefoglalomunk — fejezte be jelentését Ottenberg vezérigazgató — az 1915. évben 788.183,616 korona 53 fillér volt.

A nyereség felosztására vonatkozólag az igazgatóság a következő előterjesztést teszi: Az 1.208.445 korona tiszta nyereségből a részvényesek osztaléként 100 koronát kapnak. A külön tartalékokra 9557 korona 88 fillér jut. Adó tartalékokra 25.000 koronát fordítanak, jótékony célokra 10.000 koronát, az intézet hivatásának támogatására 11.000 koronát juttatnak, a jövő évi nyereség számlára pedig 61.172 koronát vezetnek elő.

Előnk eljenzés követte az igazgatóság jelentésének felolvasását, majd a felügyelő bizottság jelentését olvasta fel Ottenberg Tivadar vezérigazgató. Ezután Ottrubay Károly elnök határozatilag kimondotta, hogy a közgyűlés az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését, valamint az igazgatóságnak a nyereség felosztására tett javaslatát egyhangulag elfogadja.

A részvényesek elismerése az intézet vezetői iránt.

Ennek Kertész Miksa dr. emelkedett szólásra s lemondással, szép szavakkal fejezte ki a részvényesek hálaát a emlékezett meg az intézet 75 éves működéséről.

Ha szívünk öröme gyul hadseregünk győzelmei fejezték ki — mondotta — arvaunk itthon szívünket akkor is, ha a háta valamely név részének fennmaradását, felfüggesztését, erőszakosságát és gyarapodását fennnevelhettük.

Hízen a legyőzött ma szorított hatalomnak, fői vértől szerzett diadalnak csak így veheti hasznát nemzetünk, ha nagyvonalú szellemmel oszlopait nemcsak a szorongók és a kőkvek erejére, hanem a harci szerepét forgandóságra, hanem a szervezés mind a köznevelés és közgazdaság erős intézményeire is építi.

Itten erős közgazdasági tényezője városunknak: de mint a vidéki pénzügyi intézetek közt a legelőkelőbb intézet, kiváló hitalközlőnk az egész országnak is az Aradi Elő Takarékpénztár.

A város palatéből mástól emelkedett alatt tarthatóan tölgysé nőtt, mely ovókereit elszakíthatatlannul helyrehozta városunk, magyarázta és az egész ország közgazdasági életének talatáb. A 7128 forint 50 krajcár kezdő mártog ma a 75. évfordulón 70 millió koronával sűrű és a kisemberek segélvezésére alakult szerény takaréki egyletből így lett hazai közgazdaságunk egyik elsőrangú tényezője.

Az intézet megalapítását elsőrangban azok az erkölcsi tőkék idézték elő, amelyekkel rendelkeztek.

Az első ezek között az intézetnek fedhetlen hírneve, mindenütt tisztelt és nagyrabecsült parancsoló neve, mindenütt imponáló sége. A második az elődöktől öröklött szellem, lelkes együttműködés. A harmadik hatalmas tőke, amaz országosan elismert, kiváló munkaképesség, friss agilitás, erős energia, odaadó és ügyesül az intézetnél áll munkássága és vértelen figyelmével, mályal az intézet megalapító vezérigazgatója: Ottenberg Tivadár ur 6 méltósága immár 20 éve vezető intézetünket. Kertész akarom a dícséret szavakat, mert a jelenség dícsérete nem a díszítő jelzőkben, hanem a szavak tartalmában jut kifejezésre. Mert Ottenberg Tivadár vezérigazgató ur lelkes és országosan elismert genialis közgazdasági tevékenysége nem merül ki az Aradi Elő Takarékpénztár vezetésében és irányításában.

Mint az aradi Kereskedelmi és Iparkamrának elnökét, mint városunk törvényhatósági pénzügyi bizottságának farsadhatatlan tagját ott látjuk őt mindenütt, ahol akár pénzügyi kérdések megoldásánál, akár az ipar- és kereskedelem fejlesztése közt lehet városunknak és hazájának hasznos szolgálatot. Csak a közelmúltban voltak szemtanúi annak, hogy mily fiatalos örömmel, buzgalommal és szeretettel ragadta meg azt az alkalmat, hogy fővárosunk legelső pénzügyi intézetének a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak a Martingyár árkékkévébe való kapcsolásával egyidejűleg az Aradi Kereskedelmi és Iparkamrárt az ország előtt kiemelje és azt egy igazán létezőnek ünneplés színelhelyére tegye.

Örömmel látjuk — folytatja Kertész dr. — a jelölti év mérlegén a kiegészített igazgató-nag friss és duzzadó arjának megjelenését. Az 1915. évi mérleg tündökös bizonyítványa annak, hogy az intézet hivatását minden tekintetben az összes várakozásoknak legkelelőbb módon megfelelően kitűnően tölti be.

Megemlékezett ezután a szónok arról, hogy a takarékpénztár az elmúlt évben tulajdonban hadi jótékonyokra 13.000 koronát áldozott, majd egy pillantást vetve a jövőbe indítványozta, mondja ki a közgyűlés, hogy az igazgatóknak, a vezérigazgató urnak, a felügyelő bizottságnak, az igazgató választmányának és az egész tisztviselői karnak lelkes, buzgó, példás és eredményes működéséért hála köszönetét és mélyen átértelt elismerés-

sét fejezi ki és ennek a közgyűlés jegyzőkönyvébe való beiktatását kívánja.

Választások.

Zugó éhizés és helyesítés követte Kertész Miksa dr. indítványát, amelyet az elnök, mint a közgyűlés határozatát enunciatív szótán. Végül a közgyűlés Jellinek József indítványára a váltóbiráló bizottságba Fényes Dezsőt és Kell Lajos dr., az igazoló választmányba pedig Műlek Lajos dr., Nagy Sándor dr. és Szacsvay Zsigmondot választotta be. Ezzel a jubiláris közgyűlés véget ért.

A közgyűlésen jelen voltak Ottórány Károly ny. kuriai bíró elnöklété alatt, Adler Andor, Bíró Albert, Braun Mór, dr. Bogdán Virgil, Bódy Bódog, Baros Dezső, Csongor György, (Temesvár), Dobiaschi József, Domány József, Embay Iván, Erdélyi Pál, Fekhart Ede, Fényes Dezső, Freud Pál, dr. Fábry Sándor, dr. Fav Ignác, (Temesvár), Gutzihr Mihály, Grafert Rószó, Goldschmidt Sándor, Gross József, Gross Istó, Geiger Simon, (Debrecen), Grimm A. József, Hartmann Béla, Heubert Nándor, Halmai Andor, Herold Antal, Hoffmann Antal, Herold Gyula, Hoffmann László, Holländer Ignác, Haberer György, Hevi Albert, Holländer Sámuel, (Csoromó), Jakabffy Rószó, Jellinek József, dr. Kálmán Ferenc, Kozander Ignác, Kerpel Istó, dr. Kertész Miksa, Kádás Kálmán, Kell Lajos, Knoffel Lajos, Kastriner Samu, (Temesvár), Lusztig Ármán, dr. Lakatos Ottó, Limbeck Győző, Müller Károly, Mikoscska Iván, Mairevitz Emil, Moskovitz Zsigmond, Marosch Gyula, dr. Műlek Lajos, Mihálik Béla, dr. Nemess Zsigmond, dr. Nagy Sándor, Naschitz Árnád, (Temesvár), Ottenberg Tivadár, Purgly Emil, Párcs György, dr. Priegl István, dr. Párcs Gyula, Pogány Mihály, (Temesvár), Reiber Emil, dr. Robitzek Ágost, Réthy Victor, Rosentfeld Hermann, Robitzek Samu, dr. Seidner Frigyes, Seidner Sándor, Schwarz Hermann, Schwarz Adólf, Steiner Ferenc, Steiner Jakab, Stauber József, Steiner Vilmos, Tedeschi Victor, Tenner József, Tazányi Gueztáv, Tefner Ignác, Tóncs Ferenc, Unger Ferenc, dr. Varjassy Lajos, dr. Vörös László, dr. Velcsóv Géza, Variassy Lajos, Weiss Dávid, Weiss Sándor, (Sipet.) Weiss Márkus.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Polgári Jótékony Nőgyűlési védőszónokai. Ma tartott üveggy Purgly Lajosné fővédőszónok elnöklésével választmányi ülést a Polgári Jótékony Nőgyűlés és Hegedűs Lászlóné helyére Kintzig Jánosné választották meg fővédőszónoknak. A védőszónokok számát a választmány 40-ről 52-re emelte fel és megválasztották: dr. Baross Ferencné, Knoffel Lajosné, Csécsi Imréné, dr. Prohászka Lászlóné, üveggy Mikolai Lajosné, üveggy Thezka Gyuláné, Szabó Zoltáné, gróf Bréda Viktorné, gróf Üchtritz-Arnade Emilné, dr. Pozgay Istváné, dr. Zimmermann Károlyné, Koronay Frigyesné és Gyulányi Rozsóné. A mai napon a következők tettek alapítványokat az egyesület nemess előlaira: gróf Bréda Viktorné hatszer koronát, Lőss Rozsóné annak emlékére, hogy 40 éve tagja az egyesületnek 500 koronát, Hegedűs Ferencné 629 koronát, Pozgay Lajosné 500 koronát, Silberleitner Vilma 500 koronát, Hungaria textilgyár 500 koronát, Komori Anna 400 koronát.

(*) Közgyűlés. Az aradi hivatal szobrák jótékony célú asztaltársasága február 13-án, vasárnap délután 8 órakor tartja IV. évi rendező közgyűlést (Park vendéglő), melyre az asztaltársaság összes tagjait ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

Mi történt a gyermekórházban?

(Kintzig János főispán elnöklése. — A közgazgatási bizottság ülése.)

Arad, február 7.

Arad város közgazgatási bizottságának ülésén ma elnököltek első ízben Kintzig János főispán és arra kérte a bizottságot, hogy támogatassa őt, mint nagyszívű elődjét, mert az együttműködéséből a községnek lesz haszna az által, hogy a közgazgatás gyors és exakt benyújtódik. Műlek Lajos dr. a támogatást a bizottság nevében felajánlotta.

A bizottság előzől nem tették olyan eseményről jelentést, ami közbene intézkedést lenne szükséges. Tisch Mór dr. főorvos jelentéséből örömmel értesültek arról, hogy immár hónapok óta az egészségügyi viszonyok javultak és kedvezőek voltak. A fertőző betegségek száma a város területén örvendetesen csökkent. Vörhenyt 4, diftériát 5, kózsavort 3, tifuszt 5 esetben jelentették be az orvosi hivatalnál. Külföldről érkezett 43 internált és Laszt Ferenc dr. orvosorvos betegedett meg. Az internáltak közül 4 elhalt. Bejelentett a főorvos Mikolovc Imre dr. sebészorvosi kormánybiztos jelentéséről és arról, hogy a főfelügyelő elismerésével nyitkozott a kórházról és a törvény leközlésére tett intézkedésekről. Rendkívül megrövedt tetszést a városi fertőző intézet. Bejelentette továbbá a főorvos, hogy a vármegyei kórházban egy 16 éves fiú hólyagos himlőben betegedett meg, sőt szorán a városi fertőző kórházba szállították és egy 6, mint Zimmermann Károly dr. kezelő minden intézkedést megtettek a betegség terjedésének megállítására.

A főorvos jelentésével kapcsolatban Műlek Lajos dr. szóvá tette, hogy — mint egy újság megírta — a gyermekórházból, mert a fűtőkészülék elromlott, elbocsátottak egy diftériás gyermeket, sőt az anyja győzöcsen, az utcákon át vitt a kórházba. Felhívta a főorvos figyelmét és kérte, hogy legyen vizsgálat tárgyává az esetet és ha igaz, akkor sülvos mulasztás történt, melyet meg kell torolni, ha pedig nem igaz, akkor szatiszfakotót kell adni a kórháznak.

A főorvos kijelentette, hogy az eseményt tárgyaló cikk olvasása után szorán kérdést intézett Pozgay István dr. gyermekórházi igazgatóhoz, aki azt válaszolta, hogy neki az esetről tudomása nincs, de sem a kórház orvosai, sem a gondnok nem tudnak róla. Az igaz, hogy a központi fűtés elromlott, de azért nem történt elbocsátás a kórházból. Egy gyermeket, akit a fertőző betegségről szél hó kocsi hoztak a kórházba, a fűtési szerok idején nem vettek fel, de a kocsival a kórházba szállították. Utasította — mondotta a főorvos — a tiszt orvosokat, hogy míg a fűtőkészüléket ki nem javítják, ne küldjenek diftériás beteget a gyermekórházba.

Az esetet vizsgálat tárgyává tette Varjassy Lajos polgármester is, aki bejelentette, hogy irásbeli jelentést kért az igazgatótól.

Eckensberger Károly kir. ügyész is bejelentette, hogy nyomozás tárgyává tette az esetet, de arról győződött meg, hogy a kórházból nem küldöttek el beteget.

A bizottság határozatából a polgármester kihallgatja majd az anyát is és a jövő ülésre jelentést tesz a vizsgálat eredményéről.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: *Odry Árpád* a budapesti nemzeti színház művésznének vendégfelléptével „Dolovai nábob leánya”.

Szerda: *Odry Árpád* a budapesti nemzeti színház művésznének vendégfelléptével „Lyon Lea”.

Csillag Teréz és Tarnay Alajos hangversenye.

Arad, február 7.

Arad, február 7.

Rendkívüli művészgyönyörűségben részesült Arad előkelő közönségének ama jelentékeny része, amely tegnap este megérintet a Tarnay Károlyt ívára a kulturális életben rendezett hangversenyen. A műveltség mártíra teljesen megtöltötte a hatalmas termot és tanokkal fogadta a pódiumra kitérő *Ujházy* Károlyt, aki *Carnaval*-telmesben bájos közvetlenséggel adta elő *Dálnoki Lajos* prózáját. Arad lakosságának, az országos nevű *Dálnoki Nagy Lajos* előadását az a poémája — amelyet tércsereváltásban közlünk — mellett sorakozik az a többi nagyvonalú alkotásaihoz, amelyek a farsang művészet kedvelőinek lelket mérően megrázták. A közönség mindig az a legészintőbb rokonszenvvel fogadja *Dálnoki* Iantján fakadó poémákat, a melyre csak a valóban kivételes tehetségek számíthatnak. A mekedve aradi művészek és a prózához közönségének kitérő tapaszi után *Tarnay Alajos* országos hírű dalköltő lett a szonorához és mindezt megkapó melegezővel. Stilletesen jelentette be, hogy kivételesen dalokat is fog, bemutatja a magyar dalköltészet legeszebb termékeit. *Tarnay* saját magát szonorán kísérte és a hallgatóság sőt fogott ki a tapsokból.

— *Fu nyoma* — mondotta *Tarnay* nem éppen erős hangnagysággal előzve — nem vagyok *Carné*, de ne sajnálják ezt kérem, mert ha *Carné* dalolna, 6 évinné az önk pénzét, és pedig a sebesült katonáknak adom.

Azután folytatta a hangulat-dalok bemutatását és a közönség boldog gyönyörűséggel hallgatta. Sorrend szerint *Csillag Teréz*, a Nemzeti Színház kiváló művésznője következett ezután, aki előbb *Várady Antal* „estét fátyol” című versét, majd a „bádkörházban” című költeményt, aztán *Császár Iván* „Fehér”-jét adta elő. Akár drámai hangulatot, akár a vídamság érzését kellett interpretálnia, egyaránt nagy volt és elragadó a maga eszéletes emberi nagyszerűségével. A közönség szinte óvatosan részesítette az Aradon sáinos, igen ritkán mutatkozó művészszenyit.

* Aradi szereplők a Kőlcsey zsuron. A Kőlcsey Egyesület harmadik zsúrja, amelyet vasárnap, február 13-án délután tartanak meg, igen érdekesnek ígérkezik. Az egyesület vezetőinek az a törekvése, hogy a Kőlcsey-zsurrok közönségének mindig újabb, vonzó előadásokat nyújtsanak, szerencsésen egyesült ezúttal az a sokszor hangoztatott kívánsággal, hogy az egyesület előadásain Arad irodalmi, művészeti élete kifejezésre jusson. A vasárnapi zsuron csupa aradi szereplő vesz részt. A zsúr Ach Margit zongorajátéka nyitja meg. Arad — nem minden bűszkeség nélkül mondhatjuk — gazdag a zenei talentumokban, sok értékes művészerőt adott már és ezért érthető várakozással tekint a közönség minden újabb bemutatkozás elé. Ez az észinte érdek-

lődés előzi meg a fiatal zenetanárnok fellépését is. A zongoraszám után *Székelly Mihály* mérnök, a legelső és legalaposabb magyar repülőgép tervező ismereti a levegő urait, a háboruban annyi remek eredményt felmutató repülőgépeket. A *Marja-gvár* kitűnő mérnöke, aki a háboru elején jött Aradra, most már teljesen otthonos itt. A zsúr harmadik szereplője egy fiatal színésznő: *Borosnyav Kati* az aradi társulat naivája, akit két évi aradi szereplés alatt mindig jobban megkedvelt a közönség. Ezúttal, kedves és közvetlen előadás mőtje kitűnően jut kifejezésre abban a kis költeményben, amelyet erre az alkalomra aradi író: *Rudnyánszky Endre* írt. „Leányvágva” a háborus aktualitáson vers címe és egy fehérelővőnek szólal meg sorában, amelyet *Borosnyav Kati* meleg érzéssel mond el. A harmadik Kőlcsey zsúr is a szakott időben délután öt órakor kezdődik és azok, akik nem tudnak a Kőlcsey Zsurortól, egy koronás belépőjeggyel hallgathatják meg.

* *Mosshammer és Augustia főhercegnő*. A szombat esti első kamarazenei koncertje *Mosshammer* Román, első tenor adni *Wilm* hárfák koncertjét is, mellyel egyik decemberi fővárosi jótékonvő műsorhangversenyen a *Vinadoban* a védnöknek. *Augustia főhercegnő* legnagyobb tetszését is annyira kivívta, hogy a felsőleges asszony rögtön magához hívatta az operaház zenéiális hárfistáját, ki a *bayreuthy* és *müncheni* *Wagner-Festspielkara* is mindig meghívást evett a háboru előtt (azóta neves volt *Festspiel*) a elismerését fejezve ki hosszasan beszélgetett vele az operai életéről. *Mosshammer* természetesen magával hozza több ezer koronát érő hárfistát, mely szakértők szerint felveszi a versenyt a bécsi opera első hárfistájával, *Jellineknek* hangszerével s így a magyar-észtrák monarchia legjobb hárfája. *Mosshammer* mellett még *Telmányi* és *Vrs Sándor* az est művészei, kik többek közt bemutatják *Beethoven* csodás „Tavaszi” szonátáját, melyet a múlt héten *Vassv-Dohnányi* játszottak Pesten. *Telmányi*, ki tudvalevőleg pár nappal a szombati est után Pesten is önálló koncertet ad a Zeneakadémia nagytermében gróf *Tizza István* művészterelőnek védnökségével, fővárosi műsorának egy részét Aradon is bemutatja. A teljes műsort a napokban tessék közzé. A 6 és 8 koronás jegyek elkelték. Olcsóbbak még kaphatók a *Scherhag* cégnél.

* A színház hírei. *Odry Árpád*, a budapesti Nemzeti színház kiváló művésze kedden kezdte meg két estére tervezett vendégjátékát a *Dolovai nábob leánya* Terján Gida főhadnagyában és szerdán az ideai színi szezon egyik legnagyobb alakját *Lyon Lea* rabbiját játéza. Ez az az a darab, melynek budapesti náratlan sikere kizárólag a vendégművész elsőrangú mesteri alakításához fűződik. — A *Karvaly, Barics Gyula*, a társulatnak kiváló művésze, kinek már egy pár szép zenei szerzeményében gyönyörködtünk, legközelebb mint dráma író fog bemutatkozni, mint a *Karvaly* című társadalmi dráma szerzője és egyúttal a darab hőse. A *Karvaly* tendenciája a mai ifjuság ferde és vissza élethelyzetét tárgyalja. A főszereplők *Zádor Henka*, *Hoppesné Várany*, *Barics*, *Hidvéghy*, *Delli* stb. — Elmarad a esztendőki hangverseny. Aradfalva ívára tervezett iótékony estis hangverseny szervezője elmarad, a menüiben az estély egyik főszereplője a mai napon a következő sürgőnyt küldte *Szendrev* igazgatóhoz: „*Mitwirkung unmöglich geworden dionstliche veränderung Schropp oblt.*” Minden esetre nagy kár, hogy a fényes műsorról tervezett hangversenyt most nem tudják megtartani, de remélendő, hogy legközelebb mégis csak szerencsésnek lesz *Schropp* hajor főhadnagyt üdvözölni és kiváló művészetében gyönyörködni. — Ifjusági előadások. A tár-

sulat a többi nagy városok mintáira rendezésíteni akarja az ifjusági előadásokat szombati délutánonként mársékelte helyvárok mellett. Az első ilyen előadást szombatra, február hó 12-re tervezte a társulat, a mikor is *Rákossy-Szabados* paronás daljátéka a bolond van műsorra tervezve. Az ifjusági előadások sorozatán több klaszikus, az ifjuságot nevelő művésznő van a terebe véve.

* Vasárnap az *Erzsébet-mozzgoszínház* a *Nordisk* filmvár egyik világhírű alkotását *A fekete Brigitta* (Egy szállott leány története) című előadást mutatja be közönségének előszörani művészer körében. A két kiváló alakjáról a *Nordisk* márka tesz tanúbizonyságot. Legközelebb *No jász a tózzal a főszerepben* *W. Paillard*val. 171

* *Psilander* újdonság az *Apollóban*. A *Nordisk*-filmvár legfrissebb újdonságát, az „*Eszményi férfi*”-et szerdán mutatja be az *Apolló-színház*. A darabban *Paillard* játéza a címszerepet, amely — mint a fővárosi kritika mondja — legjobb alakításai közé sorolható.

* *Van Dola* kalandja. (Premier az *Apollóban*.) Minden tekintetben elsőrangú műsort mutatott be ma este az *Apolló-színház*. *Van Dola* kalandja azok közé a művészi mozitájakok közé tartozik, amelyek fiktív történetekkel, érdekesekkel valószággal reflektálnak az ember idejére. A darab felelősen felelősen nőket a nézőtér kívánságát, amely aztán nem kis mértékben talál kielégülést. Sok szingardzsággal van felidőzve a részletes mesésítés. A kép kiállítás pompás. Az új műsor mellett előadásban — *Názutárs* aktív előtt — *Wojnar Dorrit*, az a véstelenül bájos kis művésznő nyújtja kedves egyéniségének legjavát. A kőnek nagy sikere volt. A ma este felt ház előtt bemutatott új műsort kedden megismétli az *Apolló-színház*.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Pénzt, vagy életet.

(Két évre elítélt rabló.)

Arad, február 7.

Arad, február 7.

1915 október 8-án éjszaka *Bartók László* vagyonos pécskai gazdálkodóhoz kellemetlen vendég kopogtatott be. *Bartók* és felesége uov ájfel felé arra ébredtek, hogy egy erős hang rájuk szól:

— Jó estét kívánok. Gyujtsanak világot!

Bartók meglepetve gyújtott lámpát s amint megvilágította a szobát, rémülten látta, hogy egy álarcos ember áll előtte, aki fegyvert asszerve mellének káltott rá:

— Ide a pénzzel!

Bartók felesége rémületében előjött. *Bartók* maga pedig felnyitva székényét, az álarcos ember kezébe leolvasott 220 koronát. A rabló erre levette az álarcot. *Bartók* megismerhette, hogy *Botka János* tizenhét éves pécskai süano volt kifosztója, aki a pénzt megköszönve, elővozott.

Botkát másnap Aradon elfogták és az aradi királyi törvényszék esküdőbírósa ma vonta felelősségre rablás büntette miatt. A tárgyaláson *Botka* nem tagadott. Előadta, hogy egy elvált asszonya! él együtt, aki pénzt unszolta, hogy bulort vehessenek. A pénzt így akarta megszerezni. *Botkát* az esküdtek marasztaló verdiktje alapján a törvényszék két évi börtönrre ítélte.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postautalványon az írásbeli közlemény nincs megkapva, arra kérjük azokat, akik a háboruból pénz küldenek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összeget milyen célból küldötték.

Két havi elzárás és 17050 korona pénzbüntetés

— Spitéler Rudolf százhat kihágási esete. — Negyvenhat vagon liszt kicsempészése. — Az aradi rendőrbíró ítélete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 7.

Egy hét előtt az Aradi Közlöny egyik oldalán két hosszú, hófehér hasáb mutatta azt a helyet, amelyen a magyar kihágási bíráskodás terén egyedül álló, szenzáció üggyről számoltunk le. Akkor a cenzura — úgy mondták: arra való tekintettel, hogy a be nem fejezett nyomozás érdekei kívánják ezt — törölte a közleményt, amely részletesen beszámolt arról, hogy Spitéler Rudolf aradi sőtömester rengeteg mennyiségű lisztet szállított ki Aradról, több mint negyven vagonnal csempészve ki ezt a fontos élelmiszert, míg végre — az Aradi Közlöny pár hét előtti közzétételéhez járulásaival — leleplezték, titkos listáktáráiban hét vagonra való lisztet foglaltak le és kihágási eljárást indítottak ellene. Ma végre feloldták a hírlapi közzététel megakadályozó tilalmát és így módunkban van beszámolni az ügyről, amelyről tudás nélkül elmondható, hogy szenzáció.

Hetekkel ezelőtt indult meg az a lavina, amely egyre nagyobbra nőve, eldörpötte a Spitéler-féle spekulációkat. Aradon a múlt év végén és az év elején hallatlan módon lendületet vett a lisztcsempészés. Vasúton, postán rengeteg mennyiségű lisztet vitték ki magyarországi, ausztriai, németországi megrendelőknél. A vasúti szállítások igazolvány helyett, ezt megszeresték, postán pedig tilalom híján vigan mehettek az öt kilós csomagok. Amikor végre a közvélemény felébredése, a kormány takarékosra intő rendeletei nyomán a hatóság megmozdult és vizsgálni kezdett a nagymérvű lisztcsallítások ügyében: megdöbbentő dolgok derültek ki. Ekkor kerültek sorra Spitéler Rudolf dolgai is. A Thököly-téren levő Elő Gyulai Kenyérüzemébe című üzlet tulajdonosáról kitért, hogy a legnagyobb exportáló lisztkereskedő lett a háború utolsó hat hónapja alatt az azelőtti egyszerű sőtömestemből. Vaggonasáma szerzett be gabonát, lisztet és vagonokra menő mennyiségben kűldötte aztán szét Aradról.

A város tanácsa megállapította, hogy Spitéler Rudolf igénybe vette Arad várostól is a lisztet, amelyet mint sőtömester igénybe vehetett, de azonkívül Aradon, Mezőn és egyéb helyeken is beszerzett lisztet, gabonát, a lisztet állandóan kereskedett és mintegy negyven-negyvenöt vagon lisztet szállítási igazolványokkal ki is szállított Aradról. A szállítási igazolványokat az ezek kiadására feljogosított Lócs Rezső gazdasági tanácsnok a tanács felhatalmazásával adta ki Spitélernek, aki a legkülönbözőbb furfangokat, meséket adta elő és azok segítségével tudott könnyen szállítási engedélyhez jutni. A tanács mindezekről meggyőződve a rendőri büntetőbírósnál feljelentést tett Spitéler Rudolf ellen.

Weil Károly dr. rendőrfelügyelő, akinek az ügyet kiosztották, egy hétig tartó eljárás után, ma ítélettel fejezte be a kihágás elleni méretű lisztcsempészés ügyét. A napokon át folytatott kihágási tárgyaláson, ahol a vádat maga Jeges Károly dr. tiszti főügyész képviselte, Spitéler beismerte, hogy iparigazolvány nélkül foglalkozott lisztkereskedéssel, beismerte, hogy több lisztet szerzett be, mint a mennyi az 1913—1914. években összesen el-

dolgozott mennyiség átlaga. Ilyen többlet beszerzéséhez engedélyt nem szerzett, sőt nem is próbált szerezni. Azaz védekezett ugyan Spitéler, hogy hatvan vagon liszt — amennyi feletti állítása szerint rendelkezett — megtelet a két utolsó évben feldolgozott mennyiség átlagának. Ez a védekezés sehogysém látszott valószínűnek, igazolási állításait könyvetvel nem tudta, pedig kétségtelen, hogy könyveket vezetett kompenzációs nagyobb üzemében. Védekezésének különben homlokegyenest ellenmondott az a korábban tett írásbeli nyilatkozata, hogy évenként hárminek vagon lisztre volt szüksége. Kitért továbbá Spitéler pénztárkönyvéből, hogy a sőtömester az 1913. évben 19761 koronát, 1914-ben pedig 34082 koronát forgalmazott. A háború éveiben augusztus 15-től a közepes sőtömester óriási lisztexportőrre nőtt ki és december 9-ig félmillió koronánál többet vett be lisztért. Kitért továbbá a kihallgatások során az is, hogy Spitéler nem hatvan vagonot, hanem nyolcvankilenc vagon lisztet szerzett be az említett időben. A Széchenyi malom 5895 métermáza lisztet szállított Spitélernek, aki Előkről 1555, Szemlakeről 357, Ujaradon 806 métermáza lisztet szerzett és ezenfelül még 725 métermáza lisztet vásárolt meg Arad város lisztkontingenséből is.

A tárgyalás során negyvenötven darab postai feladó levél és a gazdasági hivatal kimutatása bizonyította, hogy Spitéler vasúton 4504 métermáza, postán pedig 2170 kilogramm lisztet szállított ki és adott el olyan vevőknek, akik Aradon vásárlásra nem voltak jogosítva; Arad területén kívül pedig csak a Haditermék részvénytársaságnak volt eladható liszt. Kitért továbbá a kihágási tárgyaláson, hogy Spitéler félrevezette a város gazdasági hivatalát, a hol oly címen szerzett szállítási igazolványokat, hogy kenyérlisztet hoz be cserébe az Aradon úgy is bővebben levő és kiszállított nulláslisztért.

Mindezen adatok és bizonyítékok alapján Weil Károly dr. rendőri büntető bíró Spitéler Rudolf 51 éves sőtömestert öt különböző kihágásért ítélte el. És pedig először azért, mert Aradon az 1915. év folyamán külön iparigazolvány nélkül liszt kereskedésével foglalkozott

3 napi elzárásra és 50 korona pénzbüntetésre,

harmadszor azért, mert Aradon 1915. évi augusztus 15-től kezdődőleg az 1913—1914. években üzemében átlag felhasználnál nagyobb mennyiségű lisztet szerzett be

1 havi elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre,

harmadszor azért, mert Arad város lisztkontingenséből jogtalanul 852 zsák lisztet vett át

1 havi elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre,

egyedszer azért, mert vásárlásra nem jogosított egyéneknek Nagyszombatba, Budapestre, Hétszegre, Dévára, Tótváradra, Szegevárra, Brassóba, Csímpérra, Déznára, Alvincára, Brádra, Vaskúrára, Petrossényba, Lupényba, Kolozsvára, Keszthelyre, Thanzingba, Wienba, Po-

senba, Pilsenbe, Petersburgba, Neusandecba, Berlinbe, Finkbe, Petschauba, Egerbe Weinbergbe, Prágába, 1535 métermáza és öt kilogramm között váltakozó mennyiségben összesen százhat esetben adott el ésküldött ki Aradról lisztet

egyszer 1 havi elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre, tizennégy esetben 15-15 napi elzárásra és 600-korona pénzbüntetésre, két esetben 15-15 napi elzárásra és 500-500 korona pénzbüntetésre, öt esetben 15-15 napi elzárásra és 300-300 korona pénzbüntetésre, nyolcvan esetben pedig 3-3 napi elzárásra és 50-50 korona pénzbüntetésre

ítélte el, végül pedig azért, mert Előkről bejelentés nélkül hozott be százhat métermáza lisztet

8 napi elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre.

És az összesen 8 hónapi és 536 napi, vagyis huszonegy hónapot kitevő elzárás büntetést, miután kihágások halmazatáról volt szó, Weil Károly dr. összbüntetésességeseitve szabta ki és végeredmény képen

Spitéler Rudolfot két hónapi elzárásra és behajthatatlanság esetén egy hónapi elzárásra átváltoztatható tizenhétézerötven korona pénzbüntetésre ítélte el.

Kimondja továbbá az ítélet, hogy a polgármester által jan. 22-én Spitélernél lefoglalt 139 zsák nulláslisztet, 186 zsák főzölisztet és 869 zsák kenyérlisztet elkobozza és az ítélet jogerőre emelkedéséig a város örzetében hagyja. Ugyazint lefoglalja az ítélet annak a 120 zsák nulláslisztnek a vételárát, amelyet Szeged városának szállított Spitéler a haditermék részvénytársaság rendelkezésére. Az ítélet jogerőre emelkedése után ezek az elkobzott lisztmennyiségek értékesítéséből befolyó, valamint a Szegedre szállított lisztért a Haditermék által letétbe helyezendő összeg négy ötöd részében a rokkant katonák segély alapja javára fordítandó, egy ötödöt pedig Arad város közönsége mint feljelentő kapja. Miután elkobzott liszt értéke körülbelül ötvenezer korona, az az összeg is sújtja büntetésképpen Spitéler Rudolfot.

Az ítélet indokolása részletesen kitérjessz-kedik a beszerzett bizonyítékokra. Arra vonatkozólag, hogy Spitéler szállítási igazolványokat használt a liszt kicsempészéséhez az indoklás ezeket tartalmazza:

— Terhelt védekezését el nem fogadhatam, mert a beszerzett iratokból nyilvánvaló, hogy az Arad szab. kir. város tanácsa a város kenyérliszt kontingensének növelése érdekében csak olyan jogosultnak beszerzett lisztmennyiségekre helyezte kitérésbe a szállítási engedélyek kiadását, amelyek vidékről jogosultan beszerzett lisztnek csupán nullás és főzölisztjei lettek volna az akkor érvényes őrlési arány szerint. Terhelt ezzel viseztve, ezen elenyésző csekély mennyiséget túlhaladva adott el Aradról nullás, főzö, sőt kenyérlisztet is. Mert ha az Aradról eladott liszt mind nullás és főzöliszt lettek volna, akkor terheltnek az őrlési arány mellett összesen 200

vaggon lizttel kellett volna rendelkezni, ami teljesen kizárt dolog.

Bizonyíthatóan 46 vagon liztet volt el Arad fogyasztó közönsége elöl Spitéler Rudolf, de lehet, sőt valószínű, hogy még ennél is többet. Esért a bűnét — ha hivatalosan csak kihágás is a neve — szinte csak a reá rétt büntetés, azonban a kihágási törvények szerint ez volt a maximális kiszabható büntetés és erről az ítélet indokolása ezeket mondja:

— Tekintettel arra, hogy terhelt inkriminált tevékenysége a mai rendkívüli viszonyokat a legnagyobb mértékben sérti s így igen súlyos beszámítás alá eső, miután jogellenes magatartásából folyó kihágások hosszú sorozatát nyereszkesedési célokból Arad szab. kir. város közönségének rovására követte el, enyhítő körülményeket tudatos és rosszhiszemű eljárására nem találtam.

VÁROS ÉS MEGYE

Baross Ferenc dr. üdvözlése a közigazgatási bizottságban.

Arad, február 7.

Arad, február 7.

Aradmegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta rendes havi ülését, melynek ünnepélyes hangulatot nyújtott az, hogy Baross Ferenc a vármegye főispánja ma vezette először a bizottság ülését. Az új főispánt, mikor az ülés terembe lépett a bizottság tagjai meleg ovációban részesítették. Az ülés megnyitása után a főispán a következőket mondotta:

— Amidőn a vármegye közigazgatásának 1876. évi hatodik törvényeik értelmében megalakított ezen legfontosabb bizottságban az elnöki széket elfoglalom, arra kérem a bizottság tagjait, hogy tekintettel azokra a nagy feladatokra, amelyeket a különböző törvények erre a bizottságra utalnak és arra a fontos-köz- és magán-érdekekre, amelyek a bizottság működésével szintén összefüggésben vannak, a nagy munkában, mint a bizottság elnökét, ezen minőségemben szaktudásukkal, gazdag tapasztalataikkal támogatni sziveskedjenek és elősegíteni abban, hogy ezen bizottságnak úgy a tanácskozási, mint intézkedési minden irányban megfeleljenek azoknak a fontos feladatoknak, amelyeket ezen bizottság betölteni hivatva van.

A főispán szavaira a bizottság nevében Heinrich Sándor válaszolt.

— Szíves szavaira válaszolva a bizottság nevében — mondotta — mély tisztelettel üdvözlöm méltóságodat az első ülés alkalmával. Széktörlő beszédében többször hangsúlyozta, hogy a háború után mi minden vár a megye közönségére. Ezt mi mindannyian érezzük. Miután ismerjük méltóságodat, hogy azizhez egyszerű hozzákezdést keresztil is viszi, meg vagyok győződve, hogy a fontos feladatok elvégzésére minden lehető el fog követni, úgy hogy meg lesz elősegítve ennek a megyének minden embere és ebben a nagy munkában mi minden igyekezetünkkel segítségére leszünk.

As üdvözlések után kezdetét vette az érdemleges ülés, melynek tárgyalásán a megye adminisztrációs ügyei szerepeltek.

Sonnino — Cadorna ellen.

(Az olasz háború külsőszíni mögöl.)

Zábratt tudósítás.

Bern, február 7.

As olasz sajtó magatartása a kormány ellen mindenképpen figyelemreméltó, de legfeljebb az az éles offenzíva, amivel a kormány-párti Corriere della Sera támadja Cadorna vezérkari főnököt. Egy semleges politikus, aki csak a napokban tért vissza Olaszországból és a Tiberis mellett viaskodó politikai áramlatok között egészen kiigazodik, a nagy milánói lap magatartásához a következő magyarázatot mondta nekem:

— Itt Sonnino keze dolgozik, aki Cadorna-t minden áron el akarja mozdítani az olasz hadsereg éléről. A külügyminiszter Angliával a legszorosabb együttműködést akarja kifejteni, olasz csapatokat akar küldeni Szalonikiba, Egyiptomba és a francia határra is. Cadorna pedig egyáltalán tudni sem akar arról, hogy az olasz seregek az osztrák-magyar fronton kívül másutt is harcoljanak, Albánia elejtését követeli és nem hajlandó magát párizsi és londoni háborús tanácskozásnak alávetni.

— Sonnino tulajdonképpen annak idején a központi hatalmak mellett akart intervenálni. A múlt év decemberében telus volt, amikor az olasz kabinet nevezetes tanácskozásán a király egyenes kívánságára ígéretet tett az ententének, hogy legkésőbb május 27-ig beavatkozik a háborúba. Akkor még az oroszok a Kárpátokban voltak, Poutorek serege rongyokban szakadt és így a külügyminiszter eltagadta a tait accomplit. Most azonban már azon volt, hogy ha elárulják a régi szövetségeket, legálább Olaszország és az új szövetségesek között jön létre a teljes együttműködés. Így, itt jön a kapcsolat a Corriere támadásai és Cadorna kritikája között. A milánói lap egy hatalmas lombardiai iparosport tulajdona, köve eli a háborút és mindenben támogatja Sonnino politikáját, mivel a német és osztrák ipartól fél. Ez a párt áll Sonnino mögött. De az Olasz nemzet zöme és a kabinet több tagja, köztük elsősorban Cavassola földművelésügyi miniszter ellens van ugyan a szalonikii expedíciónak, mint bármely más határra való részvételnek, amelyen Olaszország Németországgal szembe kerülhet. Olaszország földművelő állam és ha Németországnak is megüzeni a háborút, egyáltalán nem talál pácot nyereszkeskedés számára. De a háború után Olaszország szemet se kap többet Németországból és kénytelen lenne Angliának olyan magas árakat fizetni a szénért, amelyeket ez éppen megazab.

— Ez a párt tartja Cadorna-t, aki csak a „nostra guerra“-t pártolja és ragaszkodik hozzá a király is, aki Ausztria iránt való határtalan gyűlölet dacára, Németországgal gazdasági okokból nem akar ellenségeskedésbe kerülni.

— Sonnino általában angolbarátokat tartják, mert ereiben angol vér is szörgedez. Egyiptomban született zsidó apától és angol anyától az utóbbi révén angol névvel Sidney. De azért téves a feltételezés, hogy Sonnino angolbarát. Sonnino-t egyedül az osztrákai most az entente-tal való együttműködésre, mivel végzetes politikának tartja, hogy az ország inogjon a két háború lel között, hogy adott percben átnyergelhesse. Még egyáltalán bizonytalan, Sonnino győ-e, vagy Cadorna, de az kétségtelen, nagy Salandra, aki minden jelentőség nélkül való, gyöngye energiája ember, ennak a kérdésnek eldöntésében nem fog beleszólni.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor.

Berlin. Lugaából jelentik a Berliner Tageblattnak: A szerb osztrák-parlamentben, amelyet a római Continental szállodában tartottak, viharos jelenetek játszódtak le. Az összes jelen volt hatvan képviselőnek más véleménye volt a szerb hadsereg reorganizációjáról, valamint arról az időpontról és helyről, ahol a szkupsuna újból összeüthet. Végül általános verekedésre került a sor. Igen elkésredetten tárgyalták Olaszország magatartását, s a verekedés után elhatározták, hogy a osztrák parlament Nizzába teszi székhelyét.

Berlin. A Lugaauszgernek jelenük Rotterdamból: Az utolsó amerikai táviratok remélni engedik, hogy a Lusitania konfliktus mégis békésen intéződik el. Az a Havaas jelentés, amely még tegnap a konfliktus kielégződéséről szólt, ma bevallja, hogy a tárgyalások kedvező fordulatot vettek.

Gent. Briand minisztereink holnapután Romába utazik. A minisztereink negy napot tölt Romában és az olasz főhadiszálláson.

Athén. Királyi rendelettel az 1892-től 1914-ig bevonult kötelező gőgöket katonai szolgálatra hívták be, kivéve azokat, akik Oroszország, Törökország, Bulgária, vagy Romániában tartózkodnak.

Szófia. Az Uro intervju kösöl a Podgoricában maradt montenegrói miniszterrel, Radulovicssal és Popovicssal. A miniszterek kijelentették, hogy nemcsak Nikita hatalmaza tel őket a béke megkötésére, hanem a montenegrói alkotmány 16. paragrafusa is. Egyhangúsan mondották, hogy Nikita az összes társakat rájuk bízta, Muekovics miniszterelnökön a rajtuk kívül más montenegrói miniszter nincsen.

München. A Perseveranza jelent: Az olasz minisztertanács elhatározta, hogy Durazzot ki fogják üríteni, csupán Valonat fogja veddelmezni két hadtest és az önkéntesek.

Stockholm. A Birszevija Vjedomosztij jelent: Nikita felvilágosításokkal szolgált az orosz nagykövetnek, Salandra-nak és Sonnino-nak Rómában. A felvilágosításokból kiderült, hogy nem cáfolhatják meg az osztrák-magyar jelentéseket, mert tényleg Nikita kezdeményezte a tegyverietelt, nem pedig Kovess. Az olasz miniszterek kijelentették, hogy célszerű lenne, ha Nikita Albániától és Montenegrotól tavolpihenné ki táradalmait.

Lugano. Jól értesült statisztika szerint Italia vesztesége harmadegyed millió. Ebből egy negyed millió a halott. A közönség köreiben ezek a számadatok oriasi izgalmat és nyugtalanságot keltettek.

Berlin. Németországban 1924.971 fogoly, 7900 agyu, 7700 jarmu, 1,300.00. egyver es 3000 gep-tegyver van.

H I R E K.

Elarbolták Orosháza község
pénztárát.(Kasszaturok a pénztár helyiségben. —
Ötvenezer korona hiány.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 7.

Távirati megkeresés érkezett az aradi rendőrséghez az orosházai esendőségtől, amelynek tartalma nagy szenzációként hatott. Azt adták ugyanis tudtára az aradi büntető hatóságnak, hogy Orosháza községében betörők jártak, akik a pénztárban álló páncélszekrényt megtörték és annak tartalmát elvitték.

A gazdag alföldi község, amelynek lakossága a legvagyonosabb az országban, február első felében mindig sok pénzt őriz a pénztárban. Adó negyed van, s a kizárólag földműveléssel foglalkozó polgárság ilyenkor szokta lerónni köztartozásait. A községi pénztárban ugy látszik éjjelre is ott marad a napközben befolyó pénz és azt a betörők jól tudták.

Szombat éjszakáját szemelték ki tettük végrehajtására és a helyszíni viszonyokkal önmérséket tartva szavartalanul dolgozhattak, mert alapos munkát végeztek. Hideg vésővel lezúrták ki a kassza külső falát és a belső trezorból jó tányérnyit vágtak ki.

Az orosházai esendőség távirata szerint a kasszaturok elvitték háromszáz darab száz koronát, kétszáz darab húsz koronát, ötven darab tíz koronát és ezerháromezszázötven darab öt koronát és ismeretlen mennyiségű két és egy koronát.

Az aradi rendőrség is megindította a nyomozást.

— Elélményer hiány Pétervárott.

Krakkóból táviratozzák: A Naprzod jelenti: A Pétervárott uralkodó óriási élélményer hiány miatt a lakosság egy részét eltávolítják. Mindenekelőtt azonban százharminckét gyárat belső Oroszországba helyeznek át.

— Megalakult a Magyar Földgáz Részvénytársaság. Miután a képviselőház elfogadta azt a szerződést, amellyel a pénzügyminiszter az erdélyi földgáz források kibaszását a Magyar Földgáz részvénytársaságnak engedte át, megalkult az a szindikátus, amely a szerződés értelmében átveszi a részvények többségét és, mint értesülünk, a szindikátus magyar részről a következő tagokból fog állni: Kereskedelmi Bank, Hitelbank, Lászlótelepi Bank, Magyar Bank, Agrár-Bank és a Pesti Hasi Első Takarékpénztár, valamint a Magyar Gázszolgáltatási Részvénytársaságból. Német részről a szindikátus legfőbb részese természetesen a Deutsche Bank és ennek vállalata, a Deutsche Petroleum A.-G., valamint néhány bank és iparvállalat. A husz millió korona részvényből négy millió koronát a kincstár kap a földgázmezők átengedéséért.

— A török alkotmány reformja. Konstantinápolyból jelentik: A török parlament a jelenlegi ülés-szakában fontos alkotmányreformokkal fog foglalkozni. A kormány jogot fog kapni a parlament feloszlatására és a szavazás felhatalmazást nyer arra, hogy a kormány és a parlament között az ellentéteket megszüntesse. Azt az indítványt, hogy az osztrák minta szerinti tizennegyedik szakaszt életbe léptessék, elvetették.

— Oreg népfelkelők behívása.

Budapestről jelentik: A honvédelmi miniszter rendeletben az 1870., 71 és 72-ben született népfelkelőket február huszonnyolcadikára, a 1865., 66., 67-ben születetteket március harmadikára hívja be.

— A pékek és cukrászok lisztjének biztosítása. Irunk már arról, hogy a 371/1916. M. E. számú kormányrendelet alapján a hatóság lefoglalja a pékek, a cukrászok és egyéb süteménykészítő iparosok lisztkészleteit s ezután ezek az üzlettulajdonosok csak a Hadi Termény részvénytársaság útján szerezhetik be szükségletüket. Mivel azonban a Haditermény nagyon nehezen utalja ki a szükséges lisztet, megtörténhetik, hogy már holnap nem lesz sütnivaló anyag a pékeknek. Ezen a különös helyzeten mindenképpen segíteni akar a város. Varjassy Lajos polgármester szombaton táviratilag arra kérte a belügyminisztert, rendelje el, hogy a sütőknél megmaradjon a náluk lefoglalt készlet. Mivel máig nem érkezett válasz, ma délután tanácskozás volt a városi tanácsban, hogy miképpen lehetne segíteni a szomorú állapoton? Varjassy Lajos dr. kamarai főtitkár rámutatott arra, hogy a fogyasztó közönség nagy része a pékekhez szerzi be kenyérét, már pedig a közönség nem hagyható kenyér nélkül. Javasolta, hogy a városi tanács egyelőre adjon engedélyt a pékeknek és cukrászoknak a minimális kezetek között való sültére meglévő lisztkészleteikből. A rendőrség — amely az említett miniszteri rendeletet hivatva van ellenőrizni — szintén szükségesnek látja ezt az intézkedést a közrend fentartása érdekében. A holnap délelőtt összeülő városi tanács tudomásunk szerint engedélyt is fog adni a sütőknek, hogy készleteiket egyelőre fogyaszthassák, amíg a belügyminiszter nem ad választ a polgármester távirati kérelmére. — Imeretes, hogy a közönségnek a malmokkal a lisztre kötött szerződését egyik legutóbbi kormányrendelet megsemmisítette. Arad tanácsa arra kérte a belügyminisztert, hogy a malmoknál lévő készletet ne számítse be a város kontingensébe; a Haditerményt pedig, hogy már most bocsássa az Aradon talált lisztkészletet a város rendelkezésére. A Haditermény ma ezt válaszolta erre, hogy csak a belügyminiszter intézkedése után tehet elgépet Arad kérelmének.

— Az aradi-utcai harc évfordulója. Február 8-án lesz hatvanhét éve annak, hogy Asztalos Sándor vezérése mellett a halhatatlan emléktű hős honvédek Arad városát az ellenség pusztításától megmentették. Minden évben őszinte halálával és kegyelettel adózunk az 1849-iki utcai harcban elesett hősök szent emlékezetének. Február 8-án délelőtt 10 órakor a róm. kath. templomban gyászsztentisztelet lesz, amelyre az összes hivatalok tisztviselőit, az iskolák tanárait, tanítóit, valamennyi egyesületet és Arad az. kir. város közönségét tisztelettel meghívja Varjassy Lajos.

— Liszt és kenyérjegyek kiosztása. Varjassy Lajos polgármester közölte, hogy a liszt és kenyérjegy kiosztó bizottságok eddigi működési helyükön február 12., 13 és 14-én a liszt és kenyérjegyek kiosztását a szokásos időben folytatni fogják.

— A vak katonáknak. Hesz Erzsébet Lőkös-házáról újabb adományként 4 K., özv. V. L.-né Aradról pedig 20 koronát küldött a vak katonák részére az Aradi Közlönyhöz. Az adományokat a rendeltetési helyre juttatjuk.

— A 43-50 éves népfelkelő kereskedők beosztása és karpaszománya. Mint emlékeztetés, az aradi kereskedelmi és iparkamara fölirt a kereskedelmi és honvédelmi miniszterhez, hogy a 43-50 éves kereskedőket lehetőleg lakhelyükön helyi szolgálatra osszák be. A kereskedelmi miniszter ma közzölte az aradi kamarával, hogy ez a kérelem katonai okok miatt nem teljesíthető. A tekintélyesebb kereskedők és iparosok karpaszomány ügyére vonatkozólag azt közölte a miniszter, hogy azt csak a bevonulás alkalmával az illetékes csapatparancsnokságtól kell kérni.

— Kitüntetés. A király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül Benedicty Imre 2. honvédegyalegységbeli őrnagyot, egy népfelkelő zászlóalj parancsnokát a hadidiszciplináris harmadosztályú katonai érdemkeresztetlel tüntette ki, és Szuhovits György 12. huszárezredbeli századost a signum laudis-sal tüntette ki.

— A volt horvát miniszter Svájcban. Bernből jelentik: Pejacsevich Tivadar gróf, volt horvát miniszter francia fogságból ma ideérkezett. A volt miniszter rövid tartózkodás után hazautazik.

— A kenyér maximális ára Aradon. Miniszteri rendeletben foglalt jogról fogva Arad város területén július 8-tól a főzösztekből készült kenyér kg.-kénti árát 54 fillérben, a 0-as lisztből készült kenyér kg.-kénti árát 80 fillérben állapította meg Varjassy Lajos polgármester. Ez az ár megállapítás az összes ezen élélmiségek eladásával foglalkozó üzletekben feltűnő módon kifüggesztendő. A ki kenyérrel a fent meghatározott áron felül hoz forgalomba — a mennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

— Az aradmegyei rokkantak alapja. Az aradmegyei rokkant katonák és hadiárva alapja javára az eleki hölgyközönség által rendezett estély jövedelmét 350 koronát és Bernáth Ferenc (Mondorlak) 100 koronát adományozott.

— Csökkent a Weitzer-alap jövedelme. Ma délután tartotta a Weitzer-alap gondnoksága Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ülését, amelyen Kilyényi János főszámvevő bemutatatta az elmúlt évről készített zárterjedőket, amely szerint az alap jövedelme 81 ezer korona volt. A bizottság tudomásul vette azokat. Az 1916. évben a főszámvevő előterjesztése szerint, minthogy a Hallerschloss nem jövedelmez, a Store kuzák osztaléka is csökkent csak ötvennégyezer korona áll majd rendelkezésére a gondnokságnak és ezért kevesebbet oszthat ki.

— Folytatólagos sorrendje az Arad az. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1916. évi február hó 9-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 27. Erdős Ignác városi állatorvos kérvénye a IX.-ik tiszteletesi osztályba való soroztatása iránt. 28. A városi tanács előterjesztése leirt állami adók után községi adónak leírása végett. 29. U. annak előterjesztése a lakosságnak életszükségleti cikkeivel leendő ellátása és az árdrágító visszaélések tárgyában kelt 4707-1916. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában.

— Elhalasztották a дума egybehívását. Kopenhágából jelentik: Pétervárról táviratozzák: A дума egybehívását február 22-ére halasztották.

— Értesítés. Az aradi isk. hitközség előjárósága tudatja, hogy a kultuszadó-felhasználási bizottság február hó 10-ik napján délután 5 órakor, a hitközségi tanácsteremben (Árpád-tér 5. l. em.) ülést tart, mikor is az írásban előterjesztett felszámolások ott élő szóval is megindokolhatók és illetve felszámolások élő szóval is előterjeszhetők.

— Felelt tűzhelyeinkért. Khuen-Héderváry Károly gróf hazatias felhívására Tolnavármegye is gyűjtést indított a háboruban felelt tűzhelyek újrafelépítésére. Ez a gyűjtés eddig 57789 koronát eredményezett. A gyűjtés azonban még nincs lezárva. Egyes községek ugyanis még nem szedték be a nemes célra megszavazott 5%-os póladót, más községekben pedig az adományokból várható további tekintélyes eredmény. Így Tolnavármegye közönségének összadománya a vármegye vezető körének becsülése szerint végeredményben körülbelül 82 000 koronára fog rugni. Tolnavármegye tehát szintén kivette részét abból a hazatias akcióból, mely éreztetni kívánja a háboru sújtotta felvidéki lakossággal a magyarság testvéri szeretetét.

— Szeretetadományok csomagolása. A mostani tömeges szállítások közben főképp a postai szállítóeszközök gyakran elvesznek és így a szeretetadományok küldője — adatok hián — megállapítható, nem lévén részére adományról elismervény, sem küldetés. A Hadsegélyező Hivatal átvételi különítménye erre való tekintettel kéri a szeretetadomány csomagok föladvit, hogy minden egyes postai, vagy vasuti csomag (lád) belsejébe helyezzenek egy a föladvó nevét és lakóhelyét, a föladvás napját, a küldemény nemét és mennyiségét feltüntető jegyzéket. A jegyzék alapján aztán pontos elismervényt állíthat ki a Hadsegélyező Hivatal a föladvó részére.

— Pályázat a Szamosvölgyi vasut anyag felszerelésére. A szamosvölgyi vasut igazgatósága (Deés) közli az aradi kereskedelmi és iparkamarával, hogy az 1916. évben a következő cikkekre lesz szüksége: faipari cikkek, üvegárúk, szőlő-fonott árúk, bőrneműek, rugyanta árúk, olajnemű, fémmemű és több szerzőszámok. A szállítási ajánlatokat február 20-ig kell az említett vasut igazgatóságnak benyújtani. A szállításra vonatkozó összes felvilágosítások megkaphatók az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalos órái alatt 9-2-ig.

— Aradiak az orosz harctéren. Az északi harctérről Boroevia hadseregeparancsok ezredében szolgáló Tompa Lajos kadett, Kalmár László, Haranas Béla mediciner írják:

— Az orosz harctér legfelsőbb pontjáról muszáj táncoltatás a az „Aradi Közlöny” olvasása mellett, melyet a megjelenésétől számítva, 4 nap mulva már olvasunk, sok, sok üdvözlést küldünk a szerkesztőségnek a a jó aradi ismerősöknek, az 54-es csapatszemélyek a komandantok.

— Elfejtött himlő megbetegedések. A megye közigazgatási bizottságának mai ülésén Boros Béla megyei főorvos bejelentette, hogy Máriaradán és Solyosváron fellépet hályagos himlő járványt a szigorú védintézkedésekkel sikerült elnyomni és a múlt hónapban mindössze csak három megbetegedés fordult elő. A bizottság a főorvos jelentését örömmel vette tudomásul.

— A fogak ápolása az iskolákban. Ma napság nem csupán a fogorvosi szaklapokban, hanem az összes saápirodalmi folyóiratokban, sőt utóbbi időben még a politikai napilapokban is olvashatók a fogápolásra vonatkozó cikkek. Főleg orvosok és fogorvosok hosszabb ideig arra törekedtek, hogy a fogrohadás gyerme-

keknel, még iskoláskorukban legyőzessék és így csupán előbbieknek köszönhető, hogy kedvenceink a létező iskolai fogklinikákon ingyen és alaposan meg lesznek vizsgálva és kezelve, ami különben Németországban stb., rövid idő óta pedig Ausztriában is be van vezetve. Azon körülményekből, — hogy a mértékadó, nyilvános és magánjótékonyági körök ezen ügyet mennyire felkarolják, — is látható, hogy a fogak és a száji ápolását nem méltatták eddig kellő figyelemre. A száji éelszerű ápolásához szükséges, hogy fogainkat reggel és este egy olyan fogkrémmel tisztítsuk, mint amint a Sarg-téle Kalodont. Etkezés, valamint dohányzás után használjuk a már ugyancsak 30 év óta elismert Kalodont-szájvizet.

— Jótékonyág. A szegénytanulók konyhájába természetbeni adományokat küldtek: Halász Jánóné, Németh Jánosné, Lészay Sándorné özv. Fábrián Lászlóné, akiknek hálás köszönetet mond az egyesület nevében özv. Hausser Károlyné egyes. elnök.

— Házasságok. Szászabányai. Hoffmann Lajos és Denitlée Vioike urnó e hó 7-én házasságot kötöttek. — Székely Mihály és Lenkovitz Elsa f. hó 6-án házasságot kötöttek.

— Étlék művásár. A báró Bohuspaotában, (szemben a színházzal, Atzél Péter-utca 2. szám alatt) levő Solyosi-téle háborus alkalmi képvisáron, nagy lendülettel indult meg a művásárlás. Eddig Baditz Ottónak 2, Boemm Rittének 3, Kézdi-Kovács Lászlónak 1, Neográdi Antainak 3, Pálya Celestionak 2, Zombori Lajosnak 1, Nagy Ernőnek 4, Olgyai Viktorak 1, Szentmiklósi Zoltánnak 2, Tibor Ernőnek 1, Zorkóczy Gyulának és Molnár Z. Jánosnak 4 képe talált vevőre. Az érdeklődés folytonosan fokozódik, mert nap-nap után új képeket szállít a tulajdonos Budapestről. Kossuth Lajos-utca 8. szám alatt levő kiállítási szalonjából.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, vagy a lakhelyváltoztatást ugyszintén lapmegrendelést, avagy lerendelést mindenkor a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

— Könyvtárakat, bolygygyűjteményeket és hangjegyeket vess Kerpel könyvkereskedése.

— Értesítjük üzletfeleinket és a nagyérdemű közönséget, hogy irodánkat Boros Béni-tér 1. szám alá helyeztük át. Mattheine patkányirtó vállalat. Telefon 10-45. 331

— Gyermekek-kocsik, gyermek-székek osakis Fischer nagyáruházában 19 koronától 150 koronáig.

— Alkalmi vétel a Fischer nagyáruházában a Szabadság-téren. Nyers selyem férfi- vagy női ernyők 7 korona darabja. Finom cérna harisnyák nagyon olcsó árban! A berlini kollektióból legfinomabb női ridikülék és pénzerszemények a míg e készlet tart. Még olcsó régi árak!!!

— Papirszalvéták olcsón Kerpelnél. 193

— Üzleti könyvek, u. m. strazsák, főkönyvek és irodai cikkek Kerpelnél. 193

— Papírárukból nagy engedményt nyújt viszonteladónak Kerpel papírnagykereskedése. 193

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor

Genf. A lyoni tárgyalások eredménye az, hogy Nikita király egyelőre megtartja eddigi környezetét és további magatartását a bekövetkezendő eseményektől teszi függővé. Jól értesült francia helyről ehhez a hirhez hozzáfűzik, hogy Nikitának nem szabad sem Mirkó herceget, sem a többi Montenegróban maradt embereit felhatalmazni arra, hogy békét kössenek.

Luganó. A tegnapi minisztertanácskozás határozatait egyelőre nem teszik közzé. A kabinetben fontos változásokat várnak.

Berlin. Oszkár porosz herceg, Vilmos császár fia, megsebesült.

Szótia. A Kambana jelenti: A Középtengeren a német tengeralattiak az utolsó két napon egy francia páncélos segédcirkálót és három angol torpedónaszádót súlyesztettek el.

Korfu. Sándor szerb trónörökös egy francia torpedónaszád tedézetén Albániából ma Korfuba érkezett.

Milanó. A Corriere della Serának jelenti Szalonikiból: Kisebb csapatmozdulatokon kívül az angol-francia osztagok hol itt, hol ott igyekeznek előre. Tiszti járőrök gyakorta tessnek feldőrtő utakat. A szalonikii kerületben egy angol osztag legutóbb tulment Szaloniki legszűlső védvonalán. A görög hatóságok meggátolták a további előhaladásban. Ugy látszik, az ellenség téliensége folytán az angolok és franciák offenzívát terveznek.

Berlin. A Lokalanzeigernek jelenti Amsterdamból: A legutóbbi amerikai táviratok szerint a Lusitania ügyben a feszültség enyhült.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:	
Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 337
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 141

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Fogyótabort kérnek Arad-hegyaljára (Szőlősgazdák értekezlete.)

Arad, február 7

Az Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete február 6-án tartotta Aradon, Bódy Bódog szőlőbirtokos elnökléte alatt rendez évi közgyűlést az egyesületi tagok élénk érdeklődése mellett, mely alkalommal több fontos kérdés tárgyalása került napfényre.

Az igazgató válaestmánynak az egyesület múlt évi működéséről szóló jelentését, valamint a számvizsgáló bizottság jelentését és a folyó évi költségelirányzatot Kemény Sándor titkár terjesztette elő a azokat a közgyűlés jóváhagyólag vette tudomásul.

Ezután az egyesületi tisztikarnak újra válaestása következett a a közgyűlés az egyesület elnökévé egyhangulag újból Bódy Bódogot, alelnökké Domány Józsefet, Halmai A. udaként.

Az igen tisztelt **Hölgyközönség** szives tudomására juttatom, hogy **Weitzer János-u. 11. sz. alatt** (főpostával szemben)

női kalap üzletet nyitottam,

hol állandóan a legújabb berlini és bécsi modelleket, valamint gyászkalapokat tartok raktáron. Alakítások gyorsan, izlésesen és olcsón eszközöltetnek. Ugyanott tanuló leányok fizetéssel felvétetnek.

Szives pártfogást kér

K. DEUTSCH JOSEFIN.

Lőcs Rezsőt, számvizsgáló tagokul **Kilényi Jánost, Nachtnébel Ödönt és Steiner Ferencet**, az igazgató választmányba pedig új tagokul **Adelmann Károlyt, Muzsai Zoltánt és Nachtnébel Gyulát** választotta meg.

A részleges szükséglet beszerzésére vonatkozólag elnök ismertette a kormány részéről e célból tett intézkedéseket, melyek reményt nyújtanak arra, hogy a szállósgazdák és uton legalább az első permetezéshez szükséges részleges meg fogják kaphatni, azonban a további permetezésekhez szükséges anyag mi-kénti beszerzése még mindig nyílt kérdések maradt.

Ezzel kapcsolatban felhívja az egyesület a hegyközségi előjáróságokat a szállóterületek bejelentésére, hogy a részleges szétosztása annak idején ennek az alapján legyen eszközölhető.

A szállómunkásokról való gondoskodás szintén égető kérdését képezi a gazdasközönségnek e célból lépéseket tett az egyesület egy fogolyábrának a **Hegyalján** való létesítése érdekében, továbbá beadványt intéz az alispánhoz az iránt, hogy a munkásokra vonatkozólag a múlt évben kiadott hatósági rendelkezések hatálya a jövő évben újból életbe léptetessék.

Végül Bódy Bódog elnök indítványára elhatározta az egyesület, miszerint országos mozgalmat indít az iránt, hogy az állam által katonai célokra rekvirált pálinkafőző kis üstök helyett, a volt tulajdonosok, gyümölcs terméskük és szállósgazdasági hulladékaik (szállótörköly és borsapró) kifőzése céljából új üstöket állíthassanak és embe.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Kedden, 1916. évi február 8-án:

B. Bérlet.

B. Bérlet.

Dolival nábob leánya.

Színmű 5 felvonásban.

Kedzete este fél 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

Új könyvek.

* A Kapocs könyvalakban. A Nemzeti Színház nagy sikert ért műsordarabja: August Strindberg „A kapocs” című drámája, Bálint Lajos fordításában most jelent meg könyvalakban. A színdarabot a Tevan-könyvtár népszerű sorozata kösli. Ára 40 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben.

* Mi kell a népnek? A becsületos magyar népet nem egyszer elragalmazzák, hogy ami nívós, izléses és igazán szép, az magas neki és nem szívesen vásárolja. Ezt a rágalmat egyszerűen agyonütötte Az Érdekes Újság csodálatosan gyors hódítása. Ez a három évi fennállása óta országhódítónak bizonyult képes hetilap művészi képeivel, izléses beállításával s olvasmányainak irodalmi hangjával egyaránt meg tudta hódítani az igényvezett intellektueleket s a nagyközönséget. Az Érdekes Újság a kunyhótól a palotáig mindenüvé eljutott s ezt a nagy népszerűséget még fokozni fogják azok a harctéri, irodalmi, művészi és szociális pályázatok, melyeket a gyönyörű hetilap most tűzött ki 7500 korona értékben.

* A Nyugat szépirodalmi folyóirat 1916. évi február 1-i száma a következő, nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelen meg: Babits Mihály: Néhány szó a Kártyát várról. Babits Mihály: Ave imperatrix (Vers). Móricz Zsigmond: Napsütéses réten; holdvilágos éjszakán (Elbeszélés). Kosztolányi Dezső: Kis dal (Vers). Laczkó Géza: Pundari a nyolc ösvényű útra lép (Elbeszélés). Takács Edith: Napkelte (Vers). H. G. Wells: Holnap? Moinár Jenő: Az öreg bolos (Novella). Ambrus Zoltán: Háborus jegyzetek. Figyelőrovat. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Lónyay-utca 18. Szerkesztőségi órák d. u. 4-6-ig. Előfizetési ára: Egy évre 28 K, félévre 14 K, Egyes szám ára 1 K 40 fill.

NYILTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonainknak, jóbarátainknak és összes ismerőseinknek, akik boldogult férjem, illetőleg édes atyáink temetésén megjelentek s akik személyesen vagy levélieg enyhítették vigasztalásukkal fájdalmunkat, de különösen az Alföld-Erdélyi Kereskedelmi Utazók Egyesületének, akik oly nagy számban jelentek meg, továbbá Fekete Jakab urnak, aki a boldogultól gyászbeszédében oly magasztalóan emlékezett meg, ezúton mondunk mély és hálás köszönetet.

Érv. Somi Adolfné
és gyermekei.

863

* Az ezen rovat alatt közölteteket nem vállalunk felelősséget.

A szájüreg desinfiálásánál, valamint a torokbetegséget előidéző

bacillusok előlészénél, amely különösen gyermekeknél rendkívül fontossággal bír, mint feltűnően hatásos szer, seholsem nélkülözhető a **Formodor tablettá.**

Egy üveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreg desinfiálja, utóíze igen kellemes. Ára egy porcellán-szelercének 60 fillér.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a világhírű „Krevil” korpakendőcs.

Ára egy tégelynek 2 korona.

Fonti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

A szépségápolás titka a használandó széplétszerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőese Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely krém 1 korona.

Szines arcpорок!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszin, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatása.

Kapható:

1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszerárában Arad, Szabadság-tér.

Apró hirdetések.

INGATLAN.

Eladó bérház.

Aradnak legjobb helyén épült egy 6 lakosztályból álló utca, 2 három és 4 négy szobás 2 bálkonnal, fürdő-, cseléd-, előszobákkal, éléskamrákkal, házmesteri lakással, mosókonyhával, ellátott tölgyparkettel burkolt modern, szolidan épült, teljesen alapincézett, 6000 kor. bért jövedelmező, átvehető törlesztéses bankkölcsönnel terhelt, a Kulturpalota melletti parkban levő emeletes sarokház eladó. Bővebbet Török Ignác-u. 1. sz., vagy csanádi vasut. igazgatóságnál, Bogsán Károly urnál.

840

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Pénzszekrényt,

használtat, megvételre keres Pécskai hatósági élelmiszer üzlet. 793

8 hónapos

foxterrier kutya eladó. Czimmermann Jánosné, Süveg-tér 8. 847

Két katonailag belovagolt hátszó eladó. Grosz Izsó, Minorita palota. Telefon 650. 866

Főszij,

használt, 19 cm. széles, jó állapotban, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 797

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítók Garai Károly bej. cég butorhitelében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

Veszek

a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, mindenféle egyenruhát, valamint használt butort. Vidékre is megyek. Bleier Ignác, ruhakereskedő Arad, Szentpál-u. 12. szám. 229

KÜLÖNFÉLE

Özv. Kubiszkó Jakabné, lakik Teleky-utca 22. szám alatt, 60 éves, teljesen egyedülálló nő, nagy nyomorúsággal küzd. Nagyon szépen kéri a nemessalvú adakozókat, segítsenek rajta.

Műhelynek

esetleg raktárnak alkalmas helyiség azonnal kiadó. Bővebbet a szőlőgyártó üzletben, Andrassy-tér 4. szám. 867

Keresztetik

jobb családból való kis leány jászóvárnak a családjához kis gyermek mellé. Cim a kiadóhivatalban. 880

Pompás samatu rumot

készíthetünk a Földes és Hehs-féle Rumessenciából. 6 deci szeszhez adjunk 4 deci vizet, 1 kis üveg rumessenciát, ára 30 fillér és kész a legfinomabb, legkellesebb samatu rum. — Földes Gyógyszertár, Hehs Gyógyszertár, Szilvágy-utca. 12

Tüzeitát

vagonoként,

Raffia hárs és rézgalic

eredeti csomagolásban

ajánl:

Donáth Simon,

Vécsei-u. 4.

Felhívom a burgonya nagykereskedő urakat, Vörös Kereszt kórházakat, katonai fogolytáborokat, katonai élelmezési raktárakat, ha waggontételenként jó, egészséges

ételburgonyát,

savanyu káposztát és diót méltányos árban, magyar feladó állomásról, vagy 8 napi előzetes rendelés mellett Aradon, ugyszintén vöröshagymát, sertézsírt, szalonnát és egyéb hüvelyes veteményeket óhajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.

Egyben felhívom a szeszgyárosok és hízaladók figyelmét arra, hogy jóminőségű szesz és hízaló burgonyát is szállítok és a szállítást személyesen eszközölöm. — Azonkívül értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy minden csütörtökön és pénteken **élő hal** kapható.

Vidéki megbízások legpontosabban eszközöletnek.

Lutwák József

Asztalos Sándor u. 8. 871

Andrassy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség

— különösen dohánytözsdenek alkalmas — azonnalra

kiadó.

Bővebbet az, Aradi Közlöny kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22.

Rum és likőr

essentiák és compositiókban

valamint édes nemes paprikákban állandó raktár.

Saját védjegyzett „Rumarom”

50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom tearum készítéséhez elegendő, mindenütt kapható. 502 Nagyban kapható:

Szemző Armin

Áruügynökségénél, Arad. Telefon 592.

Házi-szappant

veszek

bármily mennyiségben

Kalmár Endre

Arad, Arpad-tér 5. szám. Városi és megyei telefon 670.

A drága fűtőanyag mellett sokat megtakarítottunk, ha a tüzelésnél

olcsó hulladék papirt

használunk. Ilyen hulladékpapir kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Vöröshagyma, fokhagyma, dughagyma, hagymamag, zöldségáru

kisebb és nagyobb mennyiségben legjutányosabban kapható. — Arak kérdezősködésre. — Jókarban levő használt jute-zsákok eladók.

MANDL ZSIGMOND

MAKO.

Jó anyák, gondos szülők

legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű, mindig friss: **Hajós-féle**

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használata igen fontos. Egy üveg utasítással ára 2 korona 50 fillér.

Fagydagaganatok

elmulasztására, vagy viszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin.”

Ara egy üvegnek ecsettel és utsitással 70 fillér.

Legjobb fekete v. barna

Hajfestő

Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színré lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni.

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilior.

E kiftűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmazatlan szőrt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél

Hajós Arpad

gyógyszertárban

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapították 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Temperamentumos menyecské-nek levele van. 877

Vidéki vagyonos uriaszony megismerkedne feltétlen uriemberrel, szórakozás céljából. Leveletet a kiadóhivatalba „Világ” jellegére, kérem a lapban jelezni. 850

OKTATÁS.

Komoly fiatalember német órát kíván venni elsőrendű erőből, lehet nő vagy férfi. Ajánlatokat „Komoly” jellegére a kiadóhivatalba kér. 865

ALKALMAZÁST NYER.

Borbélysegéd jó fizetéssel és teljes ellátással felvétetik. Ajánlatok „Arlándó” jellegére a lap kiadóhivatalához küldendők. 860

Irodai teendőkhöz jártas leány azonnali belépésre kerestetik. — Ugyanitt elárúsító leányok felvétetnek. Hubert, Szabadság-tér 8. 861

Irodista vagy irodista, perfect gépiró, könyvelésben jártas, azonnali alkalmazást nyer list- és terményüzlemben. Szakmabérek előnyben. Személyes jelentkezések déli 12—1 óra között kéretnek. Cim a kiadóban. 878

Mozdonyvezetőt azonnali belépésre keresünk. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével! Díósi cég fővezetőségéhez Botfej telep, utolsó posta Bél intézendő. 787

Mérlegkepes könyvelő, levelező, helybeli vállalkozásnál azonnali alkalmazást nyer. Ajánlatok „Szorgalom” jellegére a kiadóhivatalba kéretnek. 804

Gyakorlott gyors- és gépirós helybeli nagyobb vállalkozásnál alkalmazást nyer. Ajánlatok „Gyors” jellegére a kiadóhivatalba kéretnek. 778

Külső hivatalnok, ki a könyvelésben is jártas, felvétetik. Ajánlatokat „Könyvelő” jellegére a kiadóhivatalba kér. 798

Keresek egy ügyes diszitónót, elárúsítónót, kézi leányokat, egy varróleányt, ki gépelti tud, egy 4 polgárit végzett leányt felírónőnek, esetleg kevesebb iskolával, ki a magyar és a német nyelvet bírja és tanuló leányokat fizetéssel. Deim Paula, Weitzer János-utca 9. sz. 792

Hadmentes botos ispán kerestetik. Levélbeli ajánlatok, családi állapot és fizetési igények megjelölésével, Ladánkav bérgazdaság, Borosjenő, küldendők. 789

Könyvelőt esetleg könyvelőnőt gyakorlattal bírót keresek. Ajánlatok „Gyakorlott” jellegére a kiadóba küldendők. 799

Könyvkötő segéd ki önállóan dolgozni tud azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok a fizetési igény megjelölésével, de az Aradi Nyomda r.-t.-hoz intézendők.

ALKALMAZÁST KERES.

Több évi gyakorlattal bíró nő könyvelő, pénztárnoki, raktárnoki vagy expeditóri állást keres. Nagytörsdét önállóan vezet. Vidékre is elmegy. Cim Weiss Jenő, Andrassy-tér 9. 864

LAKÁST KERESNEK.

Május 1-re a város központjában keresek háromszobás modern lakást. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 877

Május 1-re 3 szobás, földszintes lakást keresek. Magánház előnyben. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Jó lakás” címre kérek. 693

KIADÓ LAKÁS.

Modern 3 szobás saroklakás elő- és fűdőszobával május 1-re kiadó Kossuth-utca 52. 848

Különbejárattal, szépen burorozott utcai szobát keres fiatal ember. Ajánlatot „S. A.” névre a kiadóhivatalba kérek. 851

Elegánsan burorozott különbejárattal utcai szoba, a főtér közelében, két személynek is alkalmas, központi fűtéssel, fűdőszoba használattal, kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 870

Kiadó lakás. Hasszinger-utca 4. szám alatt, I. emeleten 6 parkettázott szoba, fűdőszobával minden szükséges mellékhelyiséggel, parkirozott udvarral május 1-től, esetleg két részben is kiadó. Bővebbet ugyanott, földszint balra. 759

Modern

3 szobás lakás, fűdőszoba, villanyvillágítás és minden mellékhelyiségekkel együtt, május 1-re kiadó Kasza-u. 5—7. sz. alatt. 860

2 nagy udvari szoba, fűdőszoba és hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt, május hó 1-re kiadó Deák Ferenc-utca 22. szám alatt. 764

3 szobás lakás, fűdőszobával, május 1-ére, egy szoba konyhával és műhelynek vagy raktárnak alkalmas helyiség azonnaira kiadó. Lovarda-utca 1., Attila-tér sarok. 835

Három utcai, 4 udvari szobából álló lakás Andrassy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a ház mesternél.

Egy 5 szobás II. em. modern lakás, minden mellékhelyiségekkel, Petőfi-utca 10. szám alatt kiadó. Bővebbet a ház mesternél.

ÖZLETEK.

Kiadó május 1-re egy üzlethelyiség, borbélyüzletnek különösen alkalmas. Bővebbet Neumann Testvérek városi irodájában. 849

Forgalmas helyen lisztkereskedés, hol más élelmiszerek is bevezethetők, magános nőnek is alkalmas, más vállalat miatt azonnal átadó. Cim a kiadóhivatalban. 802

Bevonulás miatt egy fodrászüzlet eladó, esetleg kiadó. Bővebbet Andrassy-tér 4. szám. 866

Egy sarok üzlet, berendezéssel és hozzátartozó teljes felszereléssel, hozzá egy két szobás lakás minden mellékhelyiségekkel, május 1-re, esetleg még előbb kiadó. Bővebbet a tulajdonosnál Mike Kálmán utca 9. 758

Thököly-tér 3. szám alatt egy üzlethelyiség, hozzávaló 2 szobás lakással, kiadó. 794

Azonnaira kiadó sarok üzlethelyiség, fűszerkereskedésnek, Deák Ferenc-utca legforgalmasabb helyén. Biztos vagyonszerzés! Deák Ferenc-utca 80. szám. 828

KÜLÖNFÉLE.

Hehs Vasas chinabóra. Suvérén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Párátlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések- és minden infectióból eredő megbetegedés ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ara 2-40 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Hatóságilag engedélyezett patkány- és egérintás új eljárás szerint.

Patkány- és egérintáshoz ajánlok **patkány- és egérintősz-bacillus** A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintőszere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintősz bacillus árai:

1 kis adag 2—300 patkány kiirtására 6 K.

1 nagy adag 3—600 patkány kiirtására 12 K.

„Matteine”

vegyészeti laboratorium
Arad, Boros Beni-tér 1. szám
Telefon 10—45. 211

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos

órák és ékszerész üzlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 9F4. 693

Költözködők figyelmébe!

villany bevezetéseket, csillár átszereléseket jutányosan végez 491

Kalmár József

villanszerelési vállalkozás
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Nagyszerűen bevált a boros, a legcélszerűbb és általában mindenkinek a legjobbját

Horgony-Liniment csipke

Horgony-Pain-Expeller csipke

Üvegje K—20, 1.40, 2.—

Kapható gyógyszerárakban és minden nagyobb és közepes orvosi üzletben, valamint Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága 1, Királybörzsöny, K.

Richter-féle gyógyszertár.

8909